

แผนปฏิบัติการการขับเคลื่อนกรอบเซนไดสู่
แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ระยะ ๕ ปี
(พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔)
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน
กระทรวงคมนาคม

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ แนวคิดและทิศทางการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	๑
- ความเป็นมา	๑
- ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย	๙
- ขอบเขตสาธารณภัยของประเทศไทย	๑๑
- สถานการณ์สาธารณภัยของประเทศไทย	๑๑
บทที่ ๒ บทเรียนการจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่ในภาคคมนาคมที่ผ่านมาของประเทศไทย	๑๔
- สถานการณ์มหาอุทกภัยปี พ.ศ. ๒๕๕๔	๑๔
- มูลค่าความเสียหาย	๑๔
- การจัดการสาธารณภัยมหาอุทกภัยปี พ.ศ. ๒๕๕๔	๑๔
- สถานการณ์น้ำท่วมภาคใต้และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (ธันวาคม ๒๕๕๙-กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐)	๑๕
- การบริหารจัดการสาธารณภัยน้ำท่วมภาคใต้และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (ธันวาคม ๒๕๕๙-กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐)	๑๗
- ความเสียหายโครงสร้างพื้นฐานและงบประมาณที่ต้องใช้ในการฟื้นฟูระบบการคมนาคมขนส่ง	๑๘
- บทเรียนการจัดการสาธารณภัยน้ำท่วมภาคใต้และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ต่อระบบการให้บริการขนส่งสาธารณะและโครงสร้างพื้นฐานของกระทรวงคมนาคม	๑๘
บทที่ ๓ หลักการจัดการภัยพิบัติหรือเมื่อเกิดสาธารณภัย	๑๙
- วงจรการบริหารจัดการสาธารณภัย	๑๙
- ระดับการจัดการสาธารณภัย	๑๙
- กลไกการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย	๒๐
- กลไกการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยระดับชาติ	๒๑
- การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยระดับกระทรวง	๒๒
บทที่ ๔ การนำแผนปฏิบัติการการขับเคลื่อนฯ ของกระทรวงคมนาคมไปสู่การปฏิบัติ	๒๓
- บทบาทหน้าที่ของกระทรวงคมนาคม	๒๓
- แนวทางปฏิบัติในการสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน (สปฉ.) ของกระทรวงคมนาคม	๒๓
บทที่ ๕ แผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรมตามแผนปฏิบัติการการขับเคลื่อนกรอบเขตแดนสู่แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน	๒๕
- สรุปแผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรมของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงคมนาคม	๒๕
ภาคผนวก	
- วัตถุประสงค์ของแนวทางการฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคม	๓๔
- งบประมาณและการดำเนินการเพื่อการฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคม	๓๔
- สิ่งกีดขวางทางน้ำในเขตจังหวัดภาคใต้ที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงคมนาคม	๓๗
- บทบาทและหน้าที่ของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง	๓๗

บทที่ ๑ แนวคิดและทิศทางการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ความเป็นมา

ปัจจุบันทั่วโลกต้องเผชิญกับสภาวะความเสี่ยงจากภัยพิบัติและสาธารณภัยทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ทำให้ทุกประเทศต้องเตรียมความพร้อมรับมือหรือเผชิญกับเหตุการณ์ด้านสาธารณภัย ความมั่นคงและสถานการณ์ฉุกเฉิน ดังนั้น รัฐบาลจึงได้ตราพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยกำหนดนโยบายการเตรียมพร้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๘ นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙ ยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๑ และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เพื่อใช้เป็นกรอบในการบริหารจัดการสาธารณภัยของประเทศ ประกอบด้วย

๑. นโยบายการเตรียมพร้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๘

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๘ เห็นชอบนโยบายการเตรียมพร้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๘ เพื่อเป็นกรอบแนวทางให้หน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้มีการเตรียมความพร้อมรองรับการเผชิญกับสาธารณภัย ภัยด้านความมั่นคง และสถานการณ์ฉุกเฉิน โดยให้ความสำคัญกับ ๒ แผนหลัก ดังนี้

๑) แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๕๗ (เดิมคือแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๘) เป็นแผนรองรับการบริหารจัดการในสถานการณ์ฉุกเฉินอันเกิดจากสาธารณภัย โดยมอบให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบ ซึ่งมีแผนปฏิบัติการการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการ ระดับกระทรวง ๑๗ ด้านรองรับ โดยมีกระทรวงคมนาคมรับผิดชอบแผนปฏิบัติการการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการระดับกระทรวง ด้านคมนาคม

๒) แผนป้องกันประเทศ เป็นแผนสำหรับรองรับการเตรียมความพร้อมด้านทรัพยากรของหน่วยงานพลเรือน รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องรวม ๙ ด้าน (ด้านกำลังคน อาหาร น้ำ การคมนาคม การสื่อสาร การแพทย์และสาธารณสุข อุตุสวกรรมและปัจจัยการผลิต เชื้อเพลิงและพลังงาน และการประชาสัมพันธ์) ในการป้องกันประเทศ โดยกระทรวงกลาโหมเป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบดำเนินการ และมีแผนฝึกกำลังและทรัพยากรเพื่อการป้องกันประเทศรองรับ กำหนดให้กระทรวงคมนาคมรับผิดชอบด้านคมนาคม

๒. พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นกฎหมายหลักในการบริหารจัดการสาธารณภัย เพื่อบูรณาการร่วมกันจากทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชนและประชาชน โดยมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ และได้ยกเลิกพระราชบัญญัติป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชบัญญัติป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. ๒๕๔๒ ไป โดยพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๑ ได้กำหนดให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) เป็นหน่วยงานกลางของรัฐในการดำเนินการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เพื่อเป็นกรอบและทิศทางให้หน่วยงานทุกภาคส่วน ตั้งแต่ระดับท้องถิ่นจนถึงระดับประเทศ เพื่อการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทั้งนี้ เมื่อมีการใช้แผนดังกล่าวครบ ๕ ปี ให้มีการทบทวนและปรับปรุงแผน โดยเฉพาะเมื่อการเกิดสาธารณภัยหรือการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่ได้กำหนดไว้มีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งต่อมาคณะรัฐมนตรี (ครม.) ได้มีมติเมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ รับทราบกรอบแผนปฏิบัติการการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการ ระดับกระทรวง ๑๗ ด้าน ตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ เพื่อรองรับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๕๗

๓. แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๕๗

แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๕๗ เป็นแผนหลักในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศ โดย ครม. ได้มีมติอนุมัติในหลักการแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ตามที่คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติเสนอ ซึ่งแผนดังกล่าวได้กำหนดให้กระทรวงคมนาคมรับผิดชอบ **แผนปฏิบัติการการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการ ระดับกระทรวง ด้านคมนาคม** ในฐานะหน่วยงานสนับสนุน โดยมีหน้าที่ ดังนี้

๑) สนับสนุนยานพาหนะ พนักงานประจำยานพาหนะ และอุปกรณ์การขนส่ง ตลอดจนการจัดเตรียมน้ำมันเชื้อเพลิงตามความเหมาะสมและจำเป็นเพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๒) ปรับปรุงเส้นทาง โดยการบำรุงรักษาโครงข่ายทางเพื่อใช้ในการส่งกำลังบำรุง และแก้ไขจุดเสี่ยงบนเส้นทางที่อาจทำให้เกิดสาธารณภัย เช่น จุดอันตรายที่อาจทำให้เกิดอุบัติเหตุทางถนน เส้นทางที่ขวางทางน้ำ เป็นต้น

๓) ปรับปรุงเส้นทางน้ำเพื่อป้องกันอุทกภัย ภัยแล้ง และอุบัติเหตุจากการคมนาคมและการขนส่งทางน้ำ

๔) จัดให้มีเส้นทางสำรอง หรือทำทางชั่วคราว และซ่อมหรือดัดแปลงแก้ไขสิ่งอำนวยความสะดวกในการขนส่ง เพื่อปฏิบัติการกู้ภัยและส่งกำลังบำรุงโดยเฉพาะถนน รถไฟ หรือสะพานที่ชำรุดเสียหายให้สามารถใช้สัญจรและขนส่งทดแทนจนเชื่อมโยงและประสานการขนส่งได้

๕) ให้ความสนับสนุนการอพยพเคลื่อนย้ายประชาชนออกนอกพื้นที่ที่เกิดภัยพิบัติหรือเสี่ยงต่อการเกิดภัยพิบัติเพื่อให้ประชาชนมีความปลอดภัย

๖) ให้ความสนับสนุนงานด้านการจราจรในเส้นทางรับผิดชอบที่เกิดภัยพิบัติ

๗) บูรณะ ฟื้นฟูเส้นทางคมนาคมขนส่งที่ได้รับความเสียหายให้สามารถใช้งานได้โดยเร็ว

๔. นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙

การประชุมคณะกรรมการเตรียมพร้อมแห่งชาติเมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ มีมติเห็นชอบนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙ โดยให้ความสำคัญ ดังนี้

๑) การเสริมเสริมและพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ โดยมีแนวนโยบาย ประกอบด้วย

๑.๑) เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพของกองทัพ

๑.๒) เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพของชาติด้วยการผนึกกำลังจากทุกภาคส่วนในการป้องกันประเทศและให้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการดำเนินงานของกองทัพตั้งแต่ในภาวะปกติ

๑.๓) ส่งเสริมและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการป้องกันประเทศและความมั่นคง

๑.๔) เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกองทัพไทยกับกองทัพประเทศเพื่อนบ้าน และมิตรประเทศ

๑.๕) พัฒนาและนำศักยภาพของกองทัพในยามปกติเข้ามาสนับสนุนภารกิจ นอกเหนือจากสงคราม

๒) พัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ

๒.๑) กำหนดและพัฒนานโยบาย ยุทธศาสตร์ แผน แผนปฏิบัติการ การเตรียมพร้อมของประเทศให้ประสานสอดคล้องระหว่างแผนระดับชาติ ระดับจังหวัด ระดับท้องถิ่น และระดับชุมชน

๒.๒) ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภัยในเชิงรุก

๒.๓) พัฒนาและสนับสนุนการมีระบบฐานข้อมูลด้านทรัพยากรของประเทศด้านความมั่นคง และการมีคลังข้อมูลสาธารณสุขแห่งชาติ

๒.๔) ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการศึกษา ค้นคว้า วิจัย และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ กับหน่วยงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๕. ยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๑

ยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๑ ให้ความสำคัญการกำหนด นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผน แผนปฏิบัติการ แผนเผชิญเหตุ ให้พร้อมเผชิญกับภัยความมั่นคง สาธารณภัย สถานการณ์ฉุกเฉิน และภัยเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยและปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ตั้งแต่ ในภาวะปกติ โดยประสานและผนึกกำลังของทุกฝ่ายในชาติทั้งหน่วยงานรัฐ รัฐวิสาหกิจ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมาคม มูลนิธิ องค์กรพัฒนาเอกชน เครือข่ายชุมชน และองค์กรสาธารณประโยชน์

๖. ยกเลิกแผนปฏิบัติการการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการ ระดับกระทรวง ๑๗ ด้าน

การประชุมคณะกรรมการเตรียมพร้อมแห่งชาติเมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ได้มีมติ ให้ยกเลิกแผนปฏิบัติการการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการ ระดับกระทรวง ๑๗ ด้าน เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในการจัดทำแผนรองรับแนวทางปฏิบัติในการสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน ตามกรอบแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยในระหว่างการจัดทำแผนฉบับใหม่ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ใช้แผนปฏิบัติการการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการ ระดับกระทรวง ๑๗ ด้าน ไปก่อนจนกว่าแผนฉบับใหม่จะแล้วเสร็จ

๗. กรอบเซนไดเพื่อการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๗๓ (Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015-2030 : SFDRR)

กรอบเซนไดเป็นแนวทางในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับโลก เพื่อลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย มีผลบังคับใช้ ๑๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๗๓) ซึ่งประเทศสมาชิกขององค์การสหประชาชาติ จำนวน ๑๘๗ ประเทศ ได้ร่วมให้การรับรองในการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๑๔-๑๘ มีนาคม ๒๕๕๘ ณ เมืองเซนได ประเทศญี่ปุ่น โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๘ เห็นชอบให้กระทรวงมหาดไทยรับรองกรอบการดำเนินงานเซนได เพื่อการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๗๓ มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๑) เป้าหมาย เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยงใหม่และลดความเสี่ยงที่มีอยู่เดิม ด้วยมาตรการทางเศรษฐกิจ โครงสร้าง กฎหมาย สุขภาพ วัฒนธรรม การศึกษา สภาพแวดล้อม เทคโนโลยี การเมือง รวมถึงมาตรการเชิงสถาบันที่มีการบูรณาการและลดความเหลื่อมล้ำ เพื่อป้องกันและทำให้ความล่อแหลมและเปราะบางต่อภัยพิบัติลดน้อยลง ตลอดจนช่วยให้มีการเตรียมความพร้อมสำหรับการเผชิญเหตุและฟื้นฟูที่ดียิ่งขึ้น อันนำไปสู่ความสามารถที่จะรับมือและฟื้นคืนกลับได้ในระยะเวลาที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

๒) พันธกิจ ประกอบด้วย ๔ ข้อ

๒.๑) พันธกิจที่ ๑ เข้าใจความเสี่ยงจากภัย หมายถึงนโยบายและการปฏิบัติเพื่อการบริหารจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติต้องตั้งอยู่บนฐานของความเข้าใจในเรื่องความเสี่ยงจากภัยพิบัติในทุกมิติ ไม่ว่าจะเป็นความเปราะบาง ศักยภาพ ความอ่อนแอของบุคคลและสินทรัพย์ รวมถึงคุณลักษณะของภัยและสภาพแวดล้อม ทั้งนี้ ความรู้ในเรื่องดังกล่าวสามารถใช้ประโยชน์ในการประเมินความเสี่ยงภัยพิบัติ การป้องกันและลดผลกระทบจากภัยพิบัติ ตลอดจนการพัฒนาและเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งสามารถเผชิญเหตุภัยพิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๒) พันธกิจที่ ๒ เสริมสร้างศักยภาพในการบริหารจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติ หมายถึงการบริหารจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติในระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับโลก มีความสำคัญอย่างมากต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวจึงจำเป็นต้องกำหนดวิสัยทัศน์ แผนงาน แผนสมรรถนะ แนวทางปฏิบัติ และการประสานงานทั้งภายในและระหว่างหน่วยงานให้ชัดเจน รวมถึงต้องสนับสนุนให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมด้วย ดังนั้น การเสริมสร้างศักยภาพการบริหารจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติ เพื่อการป้องกันลดผลกระทบ เตรียมความพร้อมเผชิญเหตุ และฟื้นฟูจากภัยพิบัติ จึงมีความจำเป็น อีกทั้งยังก่อให้เกิดความร่วมมือและความเป็นหุ้นส่วนระหว่างหน่วยงานต่างๆ ในอันที่จะร่วมกันขับเคลื่อนกลไกและเครื่องมือต่างๆ เพื่อการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติและการพัฒนาที่ยั่งยืน

๒.๓) พันธกิจที่ ๓ การลงทุนด้านการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ เพื่อสร้างความพร้อมในการรับมือและฟื้นกลับโดยเร็วเมื่อเกิดภัยพิบัติ หมายถึงการลงทุนของภาครัฐและเอกชนด้านการป้องกันและลดความเสี่ยงภัยพิบัติทั้งที่ใช้โครงสร้างและไม่ใช้โครงสร้าง มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ และวัฒนธรรมให้แก่ประชาชน ชุมชน และประเทศ ตลอดจนสินทรัพย์ รวมทั้งสภาพแวดล้อมให้พร้อมรับมือและฟื้นกลับได้โดยเร็วเมื่อเกิดภัยพิบัติ ทั้งนี้ การลงทุนดังกล่าวยังเป็นแรงขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนานวัตกรรม การเจริญเติบโต การสร้างงาน และการสร้างโอกาสทางการตลาดและธุรกิจใหม่ๆ ซึ่งมาตรการส่งเสริมการลงทุนดังกล่าวมีความคุ้มค่าต่อการลงทุนและส่งผลให้การรักษาศีวิต ป้องกัน และลดความสูญเสียเป็นรูปธรรม อีกทั้งยังช่วยให้การบูรณะฟื้นฟูภายหลังเกิดภัยพิบัติมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นอีกด้วย

๒.๔) พันธกิจที่ ๔ สนับสนุนการเตรียมพร้อมรับมือภัยพิบัติ เพื่อให้การเผชิญเหตุภัยพิบัติมีประสิทธิภาพ และการฟื้นฟูบูรณะที่เน้นการซ่อมสร้างให้ดีกว่าเดิม หมายถึง ความเสี่ยงจากภัยพิบัติที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการเพิ่มขึ้นของประชาชนและสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงต่อภัยพิบัติ ประกอบกับบทเรียนจากภัยพิบัติในอดีตที่ผ่านมา เพื่อชี้ให้เห็นว่ามีความจำเป็นที่จะต้องเสริมสร้างประสิทธิภาพการเผชิญเหตุและการช่วยเหลือฟื้นฟูในทุกระดับ รวมทั้งมีการเสริมสร้างความมั่นใจให้กับกลุ่มสตรีและผู้พิการให้มีภาวะผู้นำและส่งเสริมความเท่าเทียมกันของหญิงชาย ตลอดจนการดำเนินการขณะและหลังเกิดภัยที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างทั่วถึง นอกจากนี้ ภัยพิบัติที่เกิดขึ้นได้แสดงให้เห็นว่าในช่วงของการฟื้นฟูและบูรณะหลังเกิดภัยพิบัติจำเป็นต้องมีการเตรียมการตั้งแต่มีก่อนเกิดภัยพิบัติ และเป็นโอกาสที่จะให้มีการซ่อมสร้างให้กลับมาดีขึ้นกว่าเดิมด้วยการนำแนวทางการลดความเสี่ยงภัยพิบัติ ผนวกไว้เป็นส่วนหนึ่งของแผนงานพัฒนาเพื่อให้ประเทศและชุมชนมีความสามารถในการรับมือ ปรับตัว และฟื้นกลับได้โดยเร็วทุกครั้งเมื่อเกิดภัยพิบัติ

๓) **ตัวชี้วัด** การดำเนินงานของประเทศสมาชิกและภาคีเครือข่ายจะนำมาพิจารณาถึงความสำเร็จในภาพรวมการดำเนินงานของโลก ซึ่งประกอบด้วย ๗ ตัวชี้วัด ดังนี้

๓.๑) อัตราการเสียชีวิตจากภัยพิบัติของโลกลดลงอย่างเป็นรูปธรรม ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ โดยค่าเฉลี่ยการเสียชีวิตจากภัยพิบัติต่ออัตราการเสียชีวิตของประชากรโลก ๑ แสนคน ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๗๓ จะต้องน้อยกว่าค่าเฉลี่ยระหว่างปี ๒๕๔๘-๒๕๕๘

๓.๒) จำนวนผู้ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติของโลกลดลงอย่างเป็นรูปธรรม ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ โดยค่าเฉลี่ยของผู้ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติต่อประชากรโลก ๑ แสนคน ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๗๓ จะต้องน้อยกว่าค่าเฉลี่ยระหว่างปี ๒๕๔๘-๒๕๕๘

๓.๓) ความสูญเสียทางเศรษฐกิจที่เกิดจากภัยพิบัติโดยตรงลดลงเมื่อเทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติของโลกภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓

๓.๔) สาธารณูปโภคที่สำคัญและบริการสาธารณะพื้นฐาน ได้แก่ สถานพยาบาลและสถานศึกษาได้รับความเสียหายจากภัยพิบัติลดลงอย่างเป็นรูปธรรม จากการพัฒนาความพร้อมในการรับมือและฟื้นกลับได้อย่างรวดเร็วเมื่อเกิดภัยพิบัติ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓

๓.๕) จำนวนประเทศที่มียุทธศาสตร์ลดความเสี่ยงภัยพิบัติในระดับชาติและระดับท้องถิ่นเพิ่มขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓

๓.๖) มีการยกระดับการให้ความช่วยเหลือระหว่างประเทศแก่ประเทศกำลังพัฒนาด้วยการให้การสนับสนุนการดำเนินการตามกรอบนี้ในระดับชาติที่เพียงพอและยั่งยืนภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓

๓.๗) ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลการแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าและข้อมูลความเสี่ยงภัยพิบัติเพิ่มมากขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓

๘. แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘

แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๕๗ ได้สิ้นสุดการบังคับใช้ลง ปก. จึงได้จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยมีการปรับปรุงนโยบายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศไทยให้มีความทันสมัยและมีความเป็นสากล เพื่อให้สอดคล้องแนวทางที่นานาชาติใช้ในการจัดการสาธารณภัย ทั้งนี้ ได้นำหลักการและแนวคิดของการดำเนินงานตามกรอบเซนไดมาบรรจุไว้เป็นสาระสำคัญของแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ ด้วย เพื่อมุ่งเน้นการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management) ในภาพรวมทั้งระบบ และให้ความสำคัญกับการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Reduction) โดยกำหนดแนวทางปฏิบัติ “ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน (สปฉ.)” ไว้ จำนวน ๑๘ ด้าน และให้หน่วยงานรับผิดชอบหลักจัดทำแผนสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน ประกอบด้วย

ลำดับ	การเตรียมการ	หน่วยงานหลัก
๑	สปฉ. ๑ ส่วนงานคมนาคม	กระทรวงคมนาคม
๒	สปฉ. ๒ ส่วนงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
๓	สปฉ. ๓ ส่วนงานสาธารณสุขและโครงสร้างพื้นฐาน	กระทรวงมหาดไทย
๔	สปฉ. ๔ ส่วนผจญเพลิง	กระทรวงมหาดไทย
๕	สปฉ. ๕ ส่วนงานการจัดการในภาวะฉุกเฉิน	กระทรวงมหาดไทย
๖	สปฉ. ๖ ส่วนงานสวัสดิการสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๗	สปฉ. ๗ ส่วนงานการสนับสนุนทรัพยากรทางทหาร	กระทรวงกลาโหม
๘	สปฉ. ๘ ส่วนงานการแพทย์และสาธารณสุข	กระทรวงสาธารณสุข
๙	สปฉ. ๙ ส่วนงานการค้นหากู้ภัย	กระทรวงมหาดไทยและกระทรวงกลาโหม
๑๐	สปฉ. ๑๐ ส่วนงานสารเคมี วัตถุอันตราย และกัมมันตรังสี	กระทรวงอุตสาหกรรม
๑๑	สปฉ. ๑๑ ส่วนงานการเกษตร	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๑๒	สปฉ. ๑๒ ส่วนงานพลังงาน	กระทรวงพลังงาน
๑๓	สปฉ. ๑๓ ส่วนงานรักษาความสงบเรียบร้อย	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๑๔	สปฉ. ๑๔ ส่วนงานการฟื้นฟูเศรษฐกิจ การศึกษา และวัฒนธรรม	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และกระทรวงศึกษาธิการ
๑๕	สปฉ. ๑๕ ส่วนงานการต่างประเทศ	กระทรวงการต่างประเทศ
๑๖	สปฉ. ๑๖ ส่วนงานการประชาสัมพันธ์และการจัดการข้อมูลข่าวสาร	กรมประชาสัมพันธ์
๑๗	สปฉ. ๑๗ ส่วนงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๘	สปฉ. ๑๘ ส่วนงานงบประมาณและการบริจาค	กระทรวงการคลัง

แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้กำหนดให้กระทรวงคมนาคมเป็นหน่วยงานหลัก สปฉ. ๑ ส่วนงานคมนาคม โดยให้ประสานการปฏิบัติระหว่างส่วนราชการและหน่วยงาน รวมถึงจัดทำแผนสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉินด้านคมนาคม รวมทั้งกำหนดให้หน่วยงานที่รับผิดชอบแผนสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉินแต่ละด้านต้องจัดให้มีการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ซึ่งกระทรวงคมนาคมมีหน้าที่ ดังนี้

๑) จัดทำแผนสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉินด้านคมนาคมให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

๒) ปรับปรุงเส้นทางและโครงข่ายคมนาคมสนับสนุนภารกิจการส่งกำลังบำรุง พร้อมทั้งแก้ไขเส้นทางเพื่อป้องกันและลดผลกระทบจากสาธารณภัย

๓) จัดให้มีเส้นทางสำรอง เส้นทางเลี่ยง หรือทางชั่วคราว รวมทั้งซ่อมหรือดัดแปลงแก้ไขสิ่งอำนวยความสะดวกในระบบคมนาคม เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่

๔) สนับสนุนการอพยพเคลื่อนย้ายประชาชนออกจากพื้นที่ประสบภัย หรือเสี่ยงต่อการเกิดสาธารณภัย เพื่อให้ประชาชนมีความปลอดภัย

๕) สนับสนุนข้อมูลเส้นทางสัญจร เส้นทางเลี่ยงพื้นที่เสี่ยงภัย และพื้นที่ประสบภัยสำหรับประชาชน

๖) บูรณะ ฟื้นฟู เส้นทางคมนาคมที่ได้รับความเสียหายให้สามารถใช้งานได้โดยเร็ว

๗) จัดทำระบบฐานข้อมูลทรัพยากรเพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านคมนาคม

๘) ให้ความสนับสนุนงานด้านการจราจรในเส้นทางรับผิดชอบที่ประสบภัย

๙) ประสานงานและรับแจ้งเหตุสาธารณภัย ภัยด้านความมั่นคง และสถานการณ์ฉุกเฉิน ระหว่างหน่วยงานในสังกัดกระทรวงคมนาคม หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และภาคประชาสังคม

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๘ เห็นชอบอนุมัติแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ มอบหมายให้หน่วยงานรับผิดชอบ ดังนี้

๑) กระทรวง กรม องค์การและหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ จังหวัด อำเภอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคส่วนอื่นๆ ปฏิบัติการให้เป็นไปตามแผนการป้องกันฯ

๒) สำนักงบประมาณ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาให้ความสำคัญในการจัดสรรงบประมาณเพื่อการป้องกันและลดผลกระทบ การเตรียมความพร้อม การเผชิญเหตุ และการจัดการในภาวะฉุกเฉิน รวมถึงการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน

๓) หน่วยงานแต่ละระดับจัดทำแผนปฏิบัติการรองรับยุทธศาสตร์และบรรจุแผนงานและโครงการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยไว้ในแผนปฏิบัติราชการประจำปี

๙. แผนหลักด้านความมั่นคงด้านการขนส่งและจราจร

กระทรวงคมนาคมได้จัดทำแผนหลักด้านความมั่นคงในภาคการขนส่ง พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อให้หน่วยงานในสังกัดเตรียมความพร้อมกับการเผชิญเหตุจากสาธารณภัยและภัยคุกคามในภาคการขนส่ง ซึ่งจะมีผลกระทบต่อระบบการทำงานของหน่วยงานและการให้บริการระบบขนส่งสาธารณะของประเทศ โดยให้หน่วยงานในสังกัดมีแผนงานในการเตรียมความพร้อมและสามารถแก้ไขปัญหาจากภัยคุกคามได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อมิให้ระบบการคมนาคมขนส่งของประเทศต้องหยุดชะงัก แบ่งเป็น ๓ ขั้นตอน ดังนี้

๑) การเตรียมการป้องกัน (Protection) เพื่อลดผลกระทบ (Prevention) ก่อนเกิดภัย

๒) การบริหารจัดการเผชิญเหตุในสถานะฉุกเฉิน (Response) เมื่อเกิดภัยพิบัติและภัยคุกคาม เพื่อมิให้ระบบการคมนาคมขนส่งต้องหยุดชะงักอย่างถาวร

๓) การแก้ไข ปรับปรุง การฟื้นฟูสถานการณ์ (Recovery) ระบบการขนส่งสาธารณะและโครงสร้างพื้นฐานสามารถใช้งานได้โดยเร็ว

ทั้งนี้ หน่วยงานในสังกัดจะต้องดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านความมั่นคงในภาคการขนส่งตามภารกิจ และหน้าที่รับผิดชอบเพื่อรองรับภัยพิบัติและภัยคุกคามในรูปแบบต่างๆ

๑๐. คณะอนุกรรมการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

คณะอนุกรรมการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติได้มีคำสั่งที่ ๑/๒๕๕๙ สั่งการวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๙ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนกรอบเซนไดสู่แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ โดยมีอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นหัวหน้าคณะทำงาน พร้อมทั้งได้แต่งตั้งคณะทำงานตามยุทธศาสตร์แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวน ๔ คณะ ดังนี้

๑) คณะทำงานขับเคลื่อนการมุ่งเส้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย (ยุทธศาสตร์ที่ ๑)

๒) คณะทำงานขับเคลื่อนการบูรณาการการจัดการในภาวะฉุกเฉิน (ยุทธศาสตร์ที่ ๒)

๓) คณะทำงานขับเคลื่อนการเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน (ยุทธศาสตร์ที่ ๓)

๔) คณะทำงานขับเคลื่อนการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (ยุทธศาสตร์ที่ ๔)

โดยมีอำนาจหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานตามกรอบเซนไดและแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ติดตามและประสานการปฏิบัติตามยุทธศาสตร์แผนการป้องกันฯ และรายงานผลการดำเนินงานให้คณะทำงานขับเคลื่อนกรอบเซนไดสู่แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติทราบ

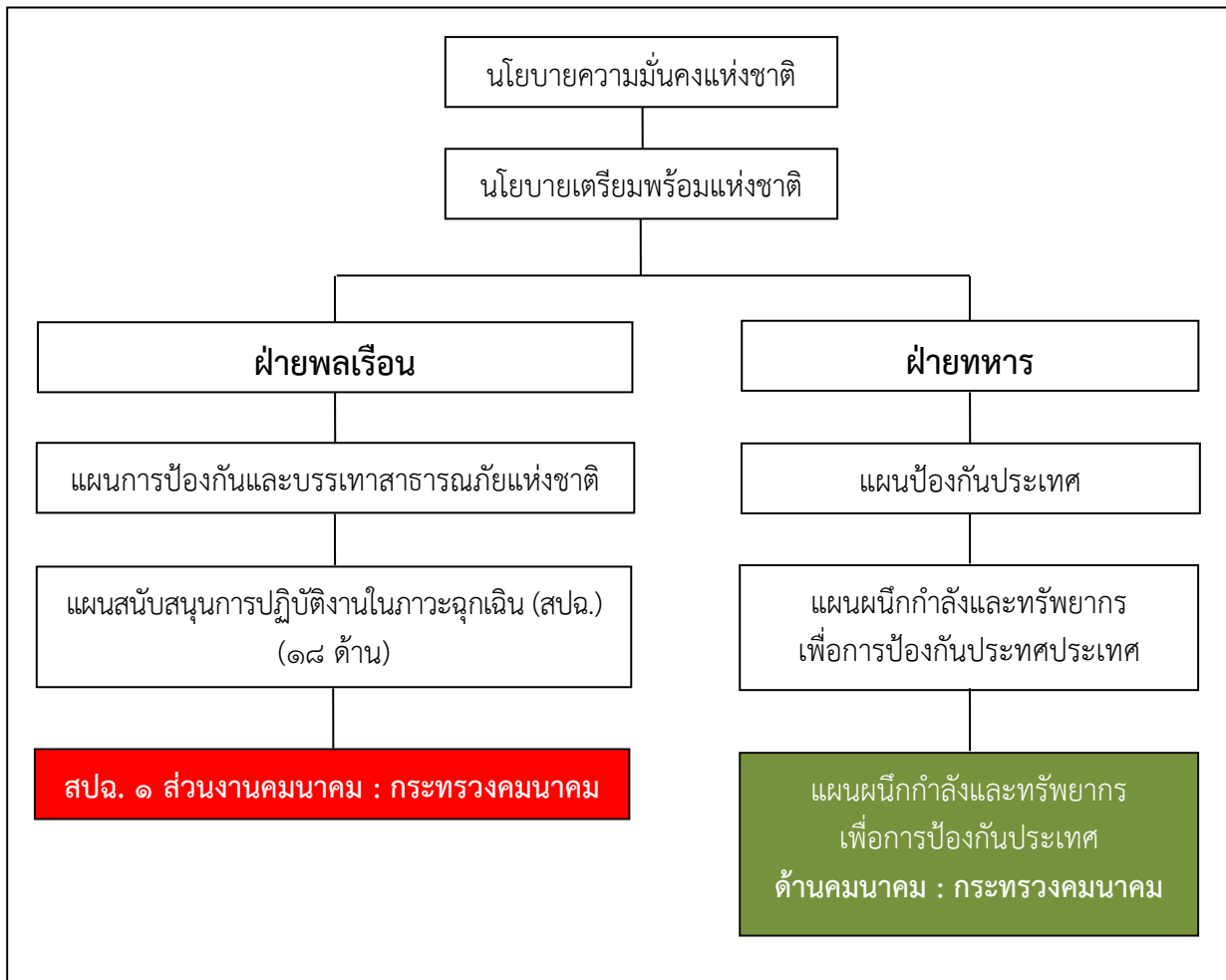
คณะทำงานขับเคลื่อนดังกล่าวมีผู้แทนกระทรวงคมนาคมร่วมเป็นคณะทำงาน ๒ คณะ ได้แก่ คณะทำงานขับเคลื่อนการบูรณาการการจัดการในภาวะฉุกเฉิน (ยุทธศาสตร์ที่ ๒) และคณะทำงานขับเคลื่อนการเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน (ยุทธศาสตร์ที่ ๓)

การประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนการเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน (ยุทธศาสตร์ที่ ๓) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙ ที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ที่ประชุมได้มีมติมอบหมายให้ผู้แทนหน่วยงานในฐานะคณะทำงานฯ รวบรวมแผนงาน/ โครงการ / กิจกรรมที่สอดคล้องกับกรอบเซนได และแผนการป้องกันฯ จัดส่งไปยังฝ่ายเลขานุการคณะทำงานฯ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนปฏิบัติการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ระยะ ๕ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ก่อนนำเสนอคณะทำงานขับเคลื่อนกรอบเซนไดสู่แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ซึ่งมีอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นหัวหน้าคณะทำงานต่อไป ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการคณะทำงานฯ ได้รับข้อเสนอแนะและความเห็นของที่ประชุมไปปรับปรุงแบบฟอร์มแผนปฏิบัติการจัดการความเสี่ยงฯ ก่อนจัดส่งให้คณะทำงานฯ ทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ด้วยแล้ว

สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) ได้มีบันทึกด่วนที่สุด ที่ คค ๐๘๐๗.๓/ ๓๐๑๔ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๙ นำเสนอกระทรวงคมนาคม (คค.) เรื่อง สรุปผลการประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนการเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน (ยุทธศาสตร์ที่ ๓) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ ซึ่ง คค. ได้มอบให้หน่วยงานในสังกัดและสำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคมดำเนินการจัดทำข้อมูลแผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกรอบเซนไดและแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ จัดส่งให้ สนข. เพื่อรวบรวมส่งให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยต่อไป

หน่วยงานในสังกัดจัดส่งแผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรม ที่มีความสอดคล้องกับกรอบเซนได และแผนการป้องกันฯ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืนขึ้น รวม ๙ หน่วยงาน ประกอบด้วย กรมการขนส่งทางบก (ขบ.) กรมทางหลวง (ทล.) กรมทางหลวงชนบท (ทช.) การท่าเรือแห่งประเทศไทย (กทท.) การทางพิเศษแห่งประเทศไทย (กทพ.) การรถไฟฟ้ามหานครแห่งประเทศไทย (รฟม.) องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) บริษัท ขนส่ง จำกัด (บขส.) และบริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด (บวท.) โดยมีภารกิจที่เกี่ยวข้องรวม ๑๙ โครงการ ซึ่งสอดคล้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยภายใต้กรอบเซนไดเพื่อการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๗๓ (Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015-2030 : SFDRR) และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ ตามยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน ดังนั้น สนข. จึงได้รวบรวมข้อมูลแผนงาน โครงการและกิจกรรม เพื่อทำแผนปฏิบัติการการขับเคลื่อนกรอบเซนไดสู่แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืนของกระทรวงคมนาคม เพื่อใช้เป็นกรอบและแนวทางในการฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐานที่ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยของกระทรวงคมนาคมต่อไป

แผนภาพ สปฉ. ๑ ส่วนงานคมนาคมและแผนผนึกกำลังและทรัพยากรเพื่อการป้องกันประเทศ ด้านคมนาคม

๑.๑ ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ทุกประเทศทั่วโลกได้ตระหนักและให้ความสำคัญในการดำเนินการลดความเสี่ยงและลดผลกระทบจากสาธารณภัย โดยมีกรอบความร่วมมือดำเนินการให้ประเทศต้องใช้เป็นแนวทางในการลดผลกระทบเมื่อเกิดสาธารณภัย ดังนี้

๑) กรอบการดำเนินงานเซนไดเพื่อการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๗๓ (Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015-2030 : SFDRR)

เพื่อลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยและลดการสูญเสียชีวิต วิถีชีวิต และสุขภาพ ตลอดจนความสูญเสียต่อสินทรัพย์ทางเศรษฐกิจ กายภาพ สังคม และสภาพแวดล้อมของบุคคล ธุรกิจ ชุมชน และประเทศได้อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้มีการเตรียมความพร้อมมากขึ้น ในการเผชิญเหตุและฟื้นฟูอันนำไปสู่ความสามารถที่จะรับมือและฟื้นคืนกลับ (Resilience) ได้ในระยะเวลาที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒) กรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change : UNFCCC) และพิธีสารเกียวโต (Kyoto Protocol)

เพื่อหาแนวทางยับยั้งการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและป้องกันผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับมนุษย์ ภายใต้ความร่วมมือระหว่างประเทศ

๓) กรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการจัดการภัยพิบัติและการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉิน

(ASEAN Agreement on Disaster Management and Emergency Response : AADMER)

เพื่อให้มีกลไกด้านการจัดการสาธารณภัยระดับภูมิภาคที่มีประสิทธิภาพ สามารถลดความสูญเสียจากสาธารณภัยที่ส่งผลกระทบต่อชีวิต เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของประเทศสมาชิกอาเซียน และเพื่อร่วมกันรับมือ (ASEAN Joint Response) สาธารณภัยขั้นร้ายแรงอย่างยิ่ง ตามแนวทางที่กำหนดไว้ใน AADMER ตลอดจนเครื่องมือและกลไกระดับภูมิภาคอาเซียนได้จัดทำไว้ อาทิ

๓.๑) ความตกลงอาเซียนฯ AADMER Work Programme (2010-2015) ซึ่งประเทศไทยเป็นแกนนำร่วมกับประเทศลาว ในยุทธศาสตร์ที่ ๒ การป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติ (Strategic Component : 2 Prevention and Mitigation) และเป็นประเทศแกนนำในส่วนขององค์ประกอบพื้นฐานที่ ๓ (Building Block 3) คือ การกระจายสู่กลุ่มเป้าหมายและการทำให้เข้าสู่ระบบและกลไกปกติที่มีอยู่ (Outreach and Mainstreaming)

๓.๒) ระเบียบปฏิบัติมาตรฐานการเตรียมความพร้อมและการรับมือเหตุภัยพิบัติฉุกเฉินของภูมิภาคอาเซียน (Standard Operating Procedure for Regional Standby Arrangements and Coordination of Joint Disaster and Emergency Response Operations : SASOP)

๓.๓) ศูนย์ประสานงานการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมของอาเซียน (ASEAN Coordinating Centre for Humanitarian Assistance on Disaster Management : AHA Centre)

๔) ปฏิญญากรุงเทพว่าด้วยการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติของเอเชียและแปซิฟิก พ.ศ. ๒๕๕๗

(Bangkok Declaration on Disaster Risk Reduction in Asia and the Pacific 2014)

เพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลและหน่วยงานเครือข่ายร่วมกันดำเนินการในประเด็นที่สำคัญ คือ

๔.๑) เสริมสร้างความพร้อมของชุมชนในการรับมือและฟื้นกลับเร็ว

๔.๒) ส่งเสริมการลงทุนสาธารณะในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยและสภาพภูมิอากาศเพื่อปกป้องผลพวงที่ได้จากการพัฒนา

๔.๓) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชนในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

๔.๔) ส่งเสริมการใช้และพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

๔.๕) สนับสนุนให้เกิดธรรมาภิบาลความโปร่งใสและความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

๔.๖) สนับสนุนให้การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยปฏิญญากรุงเทพฯ นี้ ได้ตระหนักถึงการพัฒนามาตรฐานที่เป็นศูนย์กลาง เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันของชุมชนท้องถิ่นต่อสาธารณภัยตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง

๑.๒ ขอบเขตสาธารณภัยของประเทศไทย

สาธารณภัยที่เกิดขึ้นในประเทศไทยสามารถแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ ด้านสาธารณภัย และด้านความมั่นคง (ภัยคุกคาม) ดังนี้

๑) ด้านสาธารณภัย ประกอบด้วย ๑๐ ประเภท

- ๑.๑) อุทกภัยและดินโคลนถล่ม
- ๑.๒) ภัยจากพายุหมุนเขตร้อน
- ๑.๓) ภัยจากอัคคีภัย
- ๑.๔) ภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย
- ๑.๕) ภัยจากการคมนาคมและขนส่ง
- ๑.๖) ภัยแล้ง
- ๑.๗) ภัยจากอากาศหนาว
- ๑.๘) ภัยจากไฟฟ้าและหมอกควัน
- ๑.๙) ภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม
- ๑.๑๐) ภัยจากคลื่นสึนามิ
- ๑.๑๑) ภัยจากโรคระบาดในมนุษย์
- ๑.๑๒) ภัยจากโรคแมลง สัตว์ ศัตรูพืชระบาด
- ๑.๑๓) ภัยจากโรคระบาดสัตว์และสัตว์น้ำ
- ๑.๑๔) ภัยจากเทคโนโลยีสารสนเทศ

๒) ด้านความมั่นคง (ภัยคุกคาม) ประกอบด้วย ๔ ประเภท

- ๒.๑) ภัยจากการก่อวินาศกรรม
- ๒.๒) ภัยจากทุ่นระเบิดและระเบิด
- ๒.๓) ภัยทางอากาศ
- ๒.๔) ภัยจากการชุมนุมประท้วงและก่อการจลาจล

๑.๓ สถานการณ์สาธารณภัยของประเทศไทย

สถานการณ์สาธารณภัยของประเทศไทยที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งและสร้างความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเป็นจำนวนมากตามลำดับ ดังนี้

๑) อุทกภัย (Flood)

อุทกภัยเป็นสาธารณภัยที่เกิดจากฝนตกหนัก และฝนตกสะสมเป็นเวลานาน ทำให้เกิดน้ำป่าไหลหลาก น้ำท่วมฉับพลัน น้ำท่วมขัง และน้ำล้นตลิ่ง ประชาชนได้รับความเดือดร้อน สิ่งสาธารณประโยชน์และทรัพย์สินของประชาชนได้รับความเสียหาย

๒) ภัยแล้ง (Drought)

ภัยแล้งเกิดขึ้นเนื่องจากน้ำ น้ำฝน น้ำใต้ดิน หรือน้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ หรืออ่างเก็บน้ำ มีน้อยกว่าปกติในช่วงเวลาหนึ่ง โดยมีปริมาณน้อยกว่าพื้น คน หรือสัตว์ต้องการ ซึ่งเป็นสภาวะการขาดแคลนน้ำอุปโภคและบริโภค รวมถึงน้ำเพื่อการเกษตรและอุตสาหกรรมในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งเป็นเวลานานจนก่อให้เกิดความเสียหาย และส่งผลกระทบอย่างกว้างขวางต่อชุมชน สังคม และระบบเศรษฐกิจโดยรวม และจากสภาวะการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศเป็นสาเหตุให้ฤดูฝนสั้นขึ้น

๓) ภัยจากดินโคลนถล่ม (Landslide)

ภัยจากดินโคลนถล่มมักจะเกิดขึ้นพร้อมกันหรือเกิดตามมาหลังจากเกิดน้ำป่าไหลหลาก อันเนื่องมาจากพายุฝนที่ทำให้เกิดฝนตกหนักอย่างต่อเนื่องรุนแรง ส่งผลให้มวลดินและหินไม่สามารถรองรับการอุ้มน้ำได้ จึงเกิดการเคลื่อนตัวตามอิทธิพลของแรงโน้มถ่วงของโลก ปัจจุบันปัญหาดินโคลนถล่มเกิดขึ้นบ่อยและมีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น

๔) แผ่นดินไหวและสึนามิ (Earthquake and Tsunami)

แผ่นดินไหวเป็นภัยธรรมชาติที่ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างรุนแรงและส่งผลกระทบได้กว้างไกล โดยมีสาเหตุมาจากการสั่นสะเทือนอย่างรุนแรงของพื้นดินในช่วงเวลาหนึ่ง เกิดขึ้นจากแรงเสียดทานระหว่างชั้นหินและชั้นดินภายใต้ผิวโลกตามแนวรอยเลื่อนของโลกที่มีพลังและยังเคลื่อนตัวอยู่ทั้งภายในและภายนอกประเทศไทย นอกจากนี้ แผ่นดินไหวขนาดใหญ่ในมหาสมุทรยังอาจทำให้เกิดสึนามิที่เคลื่อนตัวด้วยความเร็วสูง มีพลังรุนแรง สามารถเคลื่อนที่ไปได้เป็นระยะทางไกลๆ เมื่อเคลื่อนที่เข้าสู่บริเวณชายฝั่งทะเล จะทำให้เกิดเป็นคลื่นขนาดใหญ่ที่เรียกกันว่า “สึนามิ” (Tsunami)

๕) วาตภัย (Storm)

วาตภัยเป็นสาธารณภัยที่มีสาเหตุจากพายุลมแรง จนทำให้เกิดความเสียหายแก่อาคารบ้านเรือน ต้นไม้ และสิ่งก่อสร้าง รวมถึงชีวิตของประชาชน

๖) อัคคีภัย (Fire)

อัคคีภัยเป็นสาธารณภัยที่เกิดจากไฟ ไฟเป็นพลังงานอย่างหนึ่งที่ทำให้ความร้อน โดยความร้อนของไฟที่ขาดการควบคุม ดูแล ทำให้เกิดการติดต่อกันลุกลามไปตามบริเวณที่มีเชื้อเพลิงเกิดการลุกไหม้ต่อเนื่อง

๗) ภัยจากไฟป่าและหมอกควัน (Forest Fire & Smoke)

ไฟป่าคือไฟที่เกิดขึ้นแล้วลุกลามไปได้โดยอิสระปราศจากการควบคุม เผาผลาญเชื้อเพลิงธรรมชาติในป่า ปัจจุบันระดับของการเกิดไฟป่าในประเทศไทยมีความรุนแรงมากจนกลายเป็นปัจจัยที่รบกวนความสมดุลของระบบนิเวศอย่างรุนแรง นอกจากนี้ไฟปายังก่อให้เกิดวิกฤตมลพิษหมอกควันที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยและการดำรงชีวิตของประชาชนเป็นวงกว้าง

๘) ภัยจากการคมนาคม

การพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างต่อเนื่องของประเทศ ส่งผลให้เกิดภัยจากการคมนาคมมากขึ้น และเป็นสาเหตุของการเสียชีวิตในลำดับต้นๆ ของประชากรในประเทศ ซึ่งร้อยละ ๙๐ ของภัยจากการคมนาคมเกิดจากอุบัติเหตุทางถนน

๙) โรคระบาด (Infectious disease)

โรคระบาดเป็นโรคที่เกิดขึ้นในระยะเวลาเดียวกันในชุมชนหรือในแหล่งหนึ่งแหล่งใดในอัตราสูงกว่าสถานการณ์ปกติที่ควรเป็น โดยการติดเชื้อนั้น ภูมิต้านทานแพร่กระจายจากแหล่งที่อยู่ใกล้เคียงจุดเริ่มต้นของโรค และสามารถแพร่กระจายลูกหลานไปยังชุมชนอื่นๆ ที่อยู่ไกลออกไป ที่ผ่านมามีเกิดโรคระบาดอย่างต่อเนื่องทั้งโรคติดต่ออุบัติใหม่ที่เกิดจากเชื้อชนิดใหม่ที่เพิ่งค้นพบการระบาดในมนุษย์หรือโรคติดต่อที่พบในพื้นที่ใหม่

๑๐) ภัยด้านความมั่นคง

เป็นภัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ เพื่อทำลาย ทำความเสียหายต่อทรัพย์สิน วัสดุ อาคาร สถานที่ ยุทธปัจจัย สาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวก หรือรบกวน ขัดขวาง หน่วงเหนี่ยวระบบการปฏิบัติงานใดๆ รวมทั้งการประทุษร้ายต่อบุคคล ซึ่งทำให้เกิดความปั่นป่วนทางการเมือง การทหาร การเศรษฐกิจ และสังคมวิทยา ด้วยมุ่งหมายที่จะทำให้เกิดผลร้ายต่อความสงบเรียบร้อยหรือความมั่นคงแห่งชาติ

บทที่ ๒ บทเรียนการจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่ในภาคคมนาคม ที่ผ่านมาของประเทศไทย

๒.๑ สถานการณ์มหาอุทกภัยปี พ.ศ. ๒๕๕๔

สาธารณภัยที่เกิดขึ้นในประเทศไทยที่นับว่ารุนแรงที่สุด คงเป็นเหตุการณ์น้ำท่วมเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๔ เนื่องจากน้ำท่วมเป็นวงกว้าง ประชาชนได้รับผลกระทบเป็นจำนวนมากและมีระยะเวลาที่นานหลายเดือน ระบบโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ไม่สามารถใช้งานได้ตามปกติ เช่น เส้นทางคมนาคม ไฟฟ้า ประปา เป็นต้น

บทเรียนจากเหตุการณ์มหาอุทกภัยครั้งนี้ ทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคประชาสังคม และประชาชน ได้มีโอกาสเรียนรู้ และถอดบทเรียนเพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบและแนวทางการปฏิบัติในการบริหารจัดการสาธารณภัยในอนาคตต่อไป

๑) มูลค่าความเสียหาย

มหาอุทกภัยปี พ.ศ. ๒๕๕๔ มีจังหวัดที่ประสบภัยทั้งหมด ๖๖ จังหวัด ๗๒๑ อำเภอ ๔,๘๖๒ ตำบล ๔๒,๗๐๕ หมู่บ้าน ประชาชนได้รับผลกระทบมากกว่า ๑๒ ล้านคน มูลค่าความเสียหายประเมินโดยศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้า มูลค่าประมาณ ๑๓๐,๑๐๒.๖ ล้านบาท ในขณะที่ธนาคารโลกได้ประเมินมูลค่าความเสียหายไว้ ๑.๔๔ ล้านล้านบาท โดยจัดให้เป็นภัยพิบัติที่สร้างความเสียหายเป็นอันดับที่ ๔ ของโลก รองลงมาจากแผ่นดินไหวและสึนามิที่ญี่ปุ่นปี ๒๕๔๔ แผ่นดินไหวโกเบ หรือ The Great Hanshin earthquake ที่ญี่ปุ่นปี ๒๕๓๘ และพายุเฮอริเคนแคทรีนาของประเทศสหรัฐอเมริกาเมื่อปี ๒๕๔๘ (สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน), ๒๕๕๕)

๒) การจัดการสาธารณภัยมหาอุทกภัยปี พ.ศ. ๒๕๕๔

การจัดการสาธารณภัยของประเทศไทยที่ผ่านมา สามารถสรุปข้อจำกัดด้านต่างๆ ได้ ดังนี้

๒.๑) ด้านโครงสร้าง องค์กร และกลไกการจัดการสาธารณภัย

โครงสร้าง องค์กร และกลไกที่รับผิดชอบเมื่อเกิดสาธารณภัยของประเทศไทย มีหลายระดับ หลายหน่วยงาน ทำให้ขาดความเป็นเอกภาพในการจัดการสาธารณภัย ประกอบกับผู้มีส่วนที่รับผิดชอบหลักตามกฎหมายไม่สามารถสั่งการได้ครอบคลุมทุกหน่วยงาน ทำให้การประสานงานและการสนธิกำลังขาดประสิทธิภาพ ไม่มีการกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติ รวมถึงขาดเป้าหมาย และแนวทางปฏิบัติร่วมกัน

๒.๒) ด้านกระบวนการวางแผนและการสนับสนุน

การระดมทรัพยากรเข้าสู่พื้นที่ประสบภัย ยังขาดแนวทางปฏิบัติที่เป็นมาตรฐาน ไม่มีการประสานงานกับหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมายในพื้นที่ ทำให้การปฏิบัติงานไม่มีการวางแผนในภาพรวม พร้อมทั้งไม่มีการจัดเตรียมงบประมาณในการเผชิญเหตุ

๒.๓) ด้านองค์ความรู้และข้อมูลเกี่ยวกับสาธารณภัย

การวิจัยและพัฒนาการจัดการสาธารณภัยของประเทศไทยยังไม่มี ความชัดเจนถึง ยุทธศาสตร์ ทิศทาง รูปแบบ และระบบการจัดการในภาวะฉุกเฉินที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย ในแต่ละ ประเภทย่อย ขาดข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัยของแต่ละประเภทย่อยที่แท้จริง รวมถึงระดับนโยบายไม่ให้ความสำคัญ และการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติ

อย่างไรก็ตาม เมื่อได้ทบทวนผลการปฏิบัติด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ที่ผ่านมา การบริหารจัดการสถานการณ์สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาและความท้าทายต่อการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โครงสร้าง กระบวนการ และองค์ความรู้ ทำให้หน่วยงานที่รับผิดชอบจำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบการป้องกัน การเตรียมความพร้อม และการสร้างภูมิคุ้มกันในการจัดการสาธารณภัยของประเทศไทยให้เข้มแข็งและยั่งยืน

ดังนั้น นโยบายด้านความมั่นคงระดับประเทศจึงได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศไทยที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับนโยบายระดับโลก ภายใต้บริบท “การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย” (Disaster Risk Management) ซึ่งเป็นการนำแนวคิดเรื่องความเสี่ยง มาเป็นปัจจัยหลักในการจัดการสาธารณภัยจากเชิงรุกไปสู่การจัดการอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย การลดความเสี่ยง จากสาธารณภัย (Disaster Risk Reduction) การจัดการในภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management) และการฟื้นฟูให้มีสภาพที่ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer) รวมถึงการส่งเสริม ความร่วมมือกับต่างประเทศในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ซึ่งแนวคิดและบริบทข้างต้น จึงเป็นที่มา ของการกำหนดยุทธศาสตร์ของแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยได้มีการเพิ่มเติม แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๕๗ จากสถานการณ์สาธารณภัยของประเทศไทย และของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปได้ด้วย

๒.๒ สถานการณ์น้ำท่วมภาคใต้และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (ธันวาคม ๒๕๕๙-กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐)

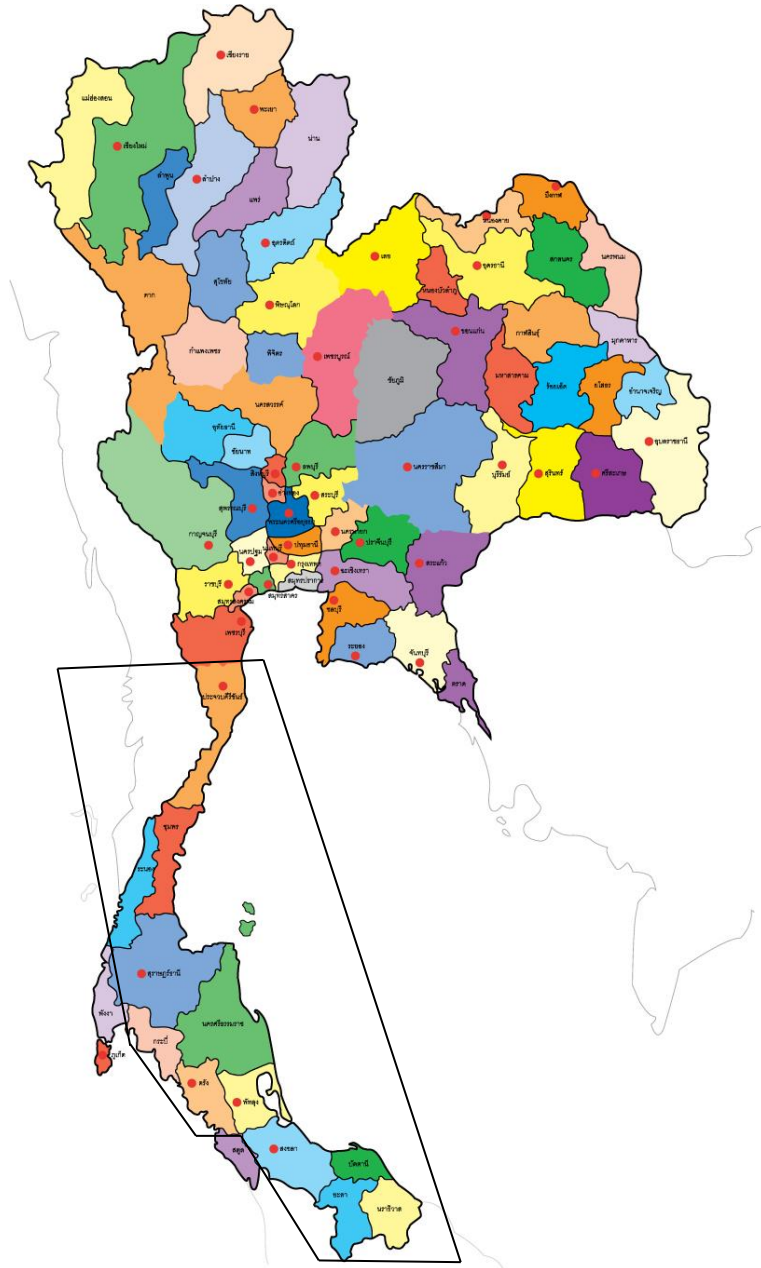
สถานการณ์น้ำท่วมที่เกิดขึ้นในภาคใต้และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์เมื่อช่วงเดือนธันวาคม ๒๕๕๙- กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และภาครัฐรวม ๑๒ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร สุราษฎร์ธานี ระนอง นครศรีธรรมราช กระบี่ พัทลุง ตรัง สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส จังหวัดที่ได้รับผลกระทบได้มีการจัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ในการบูรณาการป้องกันและ แก้ไขปัญหาสาธารณภัยที่เกิดขึ้น ซึ่งต่อมาสถานการณ์ของสาธารณภัยได้ทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้นในช่วง เดือนมกราคม ๒๕๖๐ ทำให้ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด (ระดับ ๒) จึงไม่สามารถบริหารสถานการณ์ภัยพิบัติ ในภาพรวมได้ทั้งระบบ ดังนั้น กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติจึงได้อาศัยอำนาจ ตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ และแผนการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยมีประกาศกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (กบป.ช.) ที่ ๐๑/๒๕๖๐ ประกาศ ณ วันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๐ เรื่อง ยกระดับการจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่ (ระดับ ๓) ดังนี้

๑) ยกระดับการจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่ (ระดับ ๓)

๒) จัดตั้งกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (ส่วนหน้า) ขึ้น ณ ศูนย์ป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยเขต ๑๑ สุราษฎร์ธานีและเขต ๑๒ สงขลา เพื่อบูรณาการให้ความช่วยเหลือประชาชน

๓) จัดตั้งส่วนสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน (สปฉ.) เพื่อประสานการให้ความช่วยเหลือ ประชาชนผู้ประสบภัย

- ๔) มีการขยายวงเงินทอรองราชการในอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับการช่วยเหลือประชาชน และยกเว้นหลักเกณฑ์เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุข
- ๕) ให้กระทรวงคมนาคมรักษาเส้นทางคมนาคมขนส่ง

รูปภาพ จังหวัดที่เกิดน้ำท่วมเมื่อธันวาคม ๒๕๕๙-กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ รวม ๑๒ จังหวัด

แผนปฏิบัติการการขับเคลื่อนกรอบเซนไดสู่แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔)
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืนของกระทรวงคมนาคม
กลุ่มบริหารความมั่นคงด้านการขนส่ง สำนักแผนความปลอดภัย สนข. โทร. ๐ ๒๒๑๕ ๑๕๑๕ ต่อ ๒๐๖๐ โทรสาร ๐ ๒๒๑๖ ๓๔๘๑

๒.๒.๑ การบริหารจัดการสาธารณสุขน้ำท่วมภาคใต้และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (ธันวาคม ๒๕๕๙-กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐)

บทเรียนจากการจัดการสาธารณสุขน้ำท่วมภาคใต้และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ในครั้งนี้สามารถสรุปข้อจำกัดด้านต่างๆ ได้ ดังนี้

๑) ด้านโครงสร้าง องค์กร และกลไกการจัดการสาธารณสุข

ส่วนราชการได้มีการจัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อำนวยการจังหวัด ในการบูรณาการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณสุขที่เกิดขึ้น เมื่อสถานการณ์ได้ทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น จำเป็นต้องมีการบูรณาการหลายภาคส่วน และบริหารจัดการในภาพรวม กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติจึงได้มีการประกาศการยกระดับการจัดการสาธารณสุขขนาดใหญ่เป็นระดับ ๓ จัดตั้งกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (ส่วนหน้า) ขึ้น ณ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต ๑๑ สุราษฎร์ธานีและเขต ๑๒ สงขลา รวมทั้งจัดตั้งส่วนสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน (สปฉ.) ในการประสานการให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัย เพื่อให้การประสานสั่งการในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทันทีทันใด และเป็นระบบ แต่ก็ยังมีข้อจำกัดในการปฏิบัติงาน ดังนี้

๑.๑) กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (ส่วนหน้า) มีหน้าที่ในการกำกับควบคุมให้การปฏิบัติของหน่วยงานต่างๆ ไปเป็นตามนโยบายของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (ส่วนกลาง) แต่ไม่มีอำนาจในการสั่งการ ทำให้การบริหารจัดการภัยไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

๑.๒) ไม่มีกระบวนการในการสร้างการรับรู้และความเข้าใจในภาพรวมของโครงสร้างกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ทำให้ผู้แทนแต่ละ สปฉ. ไม่ทราบบทบาทหน้าที่ของตนตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘

๑.๓) ไม่มีคู่มือในการปฏิบัติงาน (Standard Operating Procedure : SOP) เพื่อใช้เป็นกรอบและแนวทางในการปฏิบัติงาน

๑.๔) การประกาศแต่งตั้ง ลตระดับและยกเลิกกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติมีความล่าช้าและไม่ชัดเจน ทำให้งานที่ปฏิบัติงานส่วนหน้าเตรียมความพร้อมในการส่งมอบภารกิจไม่ทันตามระยะเวลาที่กำหนด โดยควรมีกรอบในการพิจารณาเพื่อลดระดับการจัดการสาธารณสุขด้วย

๒) ด้านกระบวนการวางแผนและการสนับสนุน

การจัดตั้งกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (ส่วนหน้า) ทำหน้าที่ในการบริหารจัดการเพื่อระดมทรัพยากรเข้าสู่พื้นที่ประสบภัยมีข้อจำกัด ดังนี้

๒.๑) กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (ส่วนหน้า) ไม่มีอำนาจในการสั่งการ ทำให้ขาดความคล่องตัวในการบริหารจัดการทรัพยากร

๒.๒) ไม่มีคู่มือในการปฏิบัติงาน (Standard Operating Procedure : SOP) เพื่อใช้เป็นกรอบและแนวทางในการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่และผู้แทนของแต่ละ สปฉ.

๒.๓) ไม่มีการส่งมอบภารกิจของผู้แทนแต่ละ สปฉ. ในแต่ละรอบเวลาในการปฏิบัติงานทำให้เกิดความไม่ต่อเนื่องในการปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมาย

๒.๔) ไม่มีทำเนียบผู้ประสานงานของแต่ละ สปฉ. และฝ่ายเลขานุการของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ทำให้การประสานงานไม่มีประสิทธิภาพ

๒.๕) ไม่มีระบบการบริหารจัดการสิ่งของที่รับบริจาคและถุงยังชีพ ทำให้สิ่งของที่รับบริจาคเสียหาย หมดอายุ รวมถึงเกิดความซ้ำซ้อนในการแจกถุงยังชีพ ไม่ทั่วถึง หรือไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพที่เหมาะสม

๓) ด้านองค์ความรู้และข้อมูลเกี่ยวกับสาธารณภัย

การจัดการด้านองค์ความรู้และข้อมูลเกี่ยวกับสาธารณภัยไม่มีศูนย์กลางในการรวบรวมองค์ความรู้และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ทำให้เกิดความซ้ำซ้อนในการจัดทำข้อมูลหรือส่งต่อข้อมูล หรือมีข้อมูลที่แตกต่างกัน ส่งผลทำให้การตัดสินใจในการบริหารจัดการภัยพิบัติไม่มีประสิทธิภาพ

๒.๒.๒ ความเสียหายโครงสร้างพื้นฐานและงบประมาณที่ต้องใช้ในการฟื้นฟูระบบการคมนาคมขนส่ง

หน่วยงาน	จำนวนสายทาง ที่เสียหาย (สายทาง)	พื้นที่ความ เสียหาย (แห่ง)	งบประมาณที่ต้องใช้ฟื้นฟู(ล้านบาท)			รวมงบประมาณ (ล้านบาท)
			งบหน่วยงาน ดำเนินการ	ของงบประมาณ เพิ่มเติม (ปี ๖๐)	งบประมาณ ประจำปี	
กรมทางหลวง	๙๕	๓๒๐	๓๔๙	๑,๗๗๓.๖๓	๑,๐๐๐	๓,๑๒๒.๖๓
กรมทางหลวง ชนบท	๑๐๓	๑๒๙	๒๔๘.๒๐	๕๓๓.๓๗	๒๓๑.๕๐	๑,๐๑๓.๐๗
กรมท่าอากาศยาน	๑ แห่ง	ท่าอากาศยาน นครศรีธรรมราช	๕.๔๘	๑๘๕	๒๕๖.๕	๔๔๖.๙๘
หน่วยงาน	ผลกระทบต่อ ชุมชน (ชุมชน)	พื้นที่ความ เสียหาย (จุด)				
การรถไฟแห่งประเทศไทย	๔๙๖	๖๔	๒๙.๑๙๔	๕๘๖.๒๒๒	๑,๓๑๐	๑,๙๒๕.๔๑๖
รวม	-	-	๖๓๑.๘๗๔	๓,๐๗๘.๒๒๒	๒,๗๙๘	๖,๕๐๘.๐๙๖

๒.๒.๓ บทเรียนการจัดการสาธารณภัยน้ำท่วมภาคใต้และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ต่อระบบการให้บริการการขนส่งสาธารณะและโครงสร้างพื้นฐานของกระทรวงคมนาคม

๑) การสำรวจจุดเสี่ยงบนถนนและทางรถไฟที่ขวางทางน้ำและช่องระบายน้ำทั่วประเทศเพื่อบรรจุในแผนรองรับการจัดการน้ำ

๒) การออกแบบก่อสร้างสะพานไม่ควรให้มีตอม่อบริเวณกลางน้ำ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ

๓) ควรก่อสร้างกำแพงคอนกรีตป้องกันการกัดเซาะบริเวณคอสะพานและตลิ่ง

๔) ปรับปรุงสะพานเพื่อขยายและเพิ่มประสิทธิภาพการไหลของน้ำให้สามารถลอดผ่านถนนและทางรถไฟในจุดที่เคยประสบปัญหาน้ำท่วมรุนแรง

๕) ก่อสร้างคันทางและระบบป้องกันน้ำท่วมท่าอากาศยาน

๖) ต้องมีการถ่ายทอดองค์ความรู้วิธีการประกอบสะพานเบลี (Bailey Bridge) ให้กับบุคลากรดำเนินงานทางที่เกี่ยวข้อง

๗) ปรับปรุงระบบฐานข้อมูลทรัพยากรเพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านคมนาคมให้มีความครบถ้วน สมบูรณ์และทันสมัย

บทที่ ๓ หลักการจัดการภัยพิบัติหรือเมื่อเกิดสาธารณภัย

๓.๑ วงจรการบริหารจัดการสาธารณภัย

การจัดการสาธารณภัยและภัยด้านความมั่นคงสามารถดำเนินการได้โดยไม่จำเป็นต้องรอให้ภัยเกิดขึ้นก่อน จากแนวคิดดังกล่าว จึงให้ความสำคัญ “การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย” ประกอบด้วย ก่อนเกิดภัย ได้แก่ การป้องกันและลดผลกระทบ (Prevention and Mitigation) และการเตรียมความพร้อม (Preparedness) ระหว่างเกิดภัย ได้แก่ การเผชิญเหตุ (Response) หรือการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management) และหลังเกิดภัย ได้แก่ การฟื้นฟูเพื่อการสร้างให้ดีกว่าเดิมและปลอดภัยกว่าเดิม (Recovery Build Back Better and Safer)

แผนภาพวงจรการบริหารจัดการสาธารณภัย

๓.๒ ระดับการจัดการสาธารณภัย

ระดับการจัดการสาธารณภัยแบ่งออกเป็น ๔ ระดับ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับประชากร ความซับซ้อน หรือความสามารถในการจัดการสาธารณภัย ตลอดจนศักยภาพด้านทรัพยากรที่มีอำนาจตามกฎหมายใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถในการเข้าควบคุมสถานการณ์เป็นหลัก ดังนี้

ระดับ	การจัดการ	ผู้มีอำนาจตามกฎหมาย
๑	สาธารณภัยขนาดเล็ก	ผู้อำนวยการอำเภอ ผู้อำนวยการท้องถิ่น และ/ หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการ กรุงเทพมหานคร ควบคุมและสั่งการ เช่น นายอำเภอ นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล
๒	สาธารณภัยขนาดกลาง	ผู้อำนวยการจังหวัด หรือผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร ควบคุม สั่งการ และบัญชาการ เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัด
๓	สาธารณภัยขนาดใหญ่	ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติควบคุม สั่งการ และบัญชาการ เช่น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๔	สาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง	นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย ควบคุม สั่งการ และบัญชาการ

แผนปฏิบัติการการขับเคลื่อนกรอบแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔)

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืนของกระทรวงคมนาคม

กลุ่มบริหารความมั่นคงด้านการขนส่ง สำนักแผนความปลอดภัย สนข. โทร. ๐ ๒๒๑๕ ๑๕๑๕ ต่อ ๒๐๖๐ โทรสาร ๐ ๒๒๑๖ ๓๔๘๑

๓.๓ กลไกการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

๓.๓.๑ การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยระดับประเทศ

๑) ระดับนโยบาย

๑.๑) คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (กปภ.ช.)

มีหน้าที่กำหนดนโยบายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ บูรณาการพัฒนาระบบการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ระหว่างหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานภาคเอกชน ให้มีประสิทธิภาพ โดยมีองค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ตามที่ระบุในมาตรา ๖ และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

๑.๒) คณะกรรมการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ (กปอ.)

มีหน้าที่เสนอแนะนโยบายเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติภัยของประเทศและเสนอแนะแนวทางปฏิบัติและประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ โดยมีองค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒) ระดับปฏิบัติ

๒.๑) กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.)

การจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่ (ระดับ ๓) มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นรองผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และกรณีการจัดการสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ ๔) มีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ควบคุม สั่งการ และบัญชาการ

๒.๒) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอปภ.ก.)

มีอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นผู้อำนวยการกลาง

๒.๓) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด (กอปภ.จ.)

มีผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้อำนวยการ และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นรองผู้อำนวยการ

๒.๔) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร (กอปภ.กทม.)

มีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้อำนวยการ ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นรองผู้อำนวยการ และผู้อำนวยการเขตเป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการ

๒.๕) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ (กอป.อ.)

มีนายอำเภอเป็นผู้อำนวยการ

๒.๖) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเมืองพัทยา (กอปภ.เมืองพัทยา)

มีนายกเมืองพัทยาเป็นผู้อำนวยการ และปลัดเมืองพัทยาเป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการ

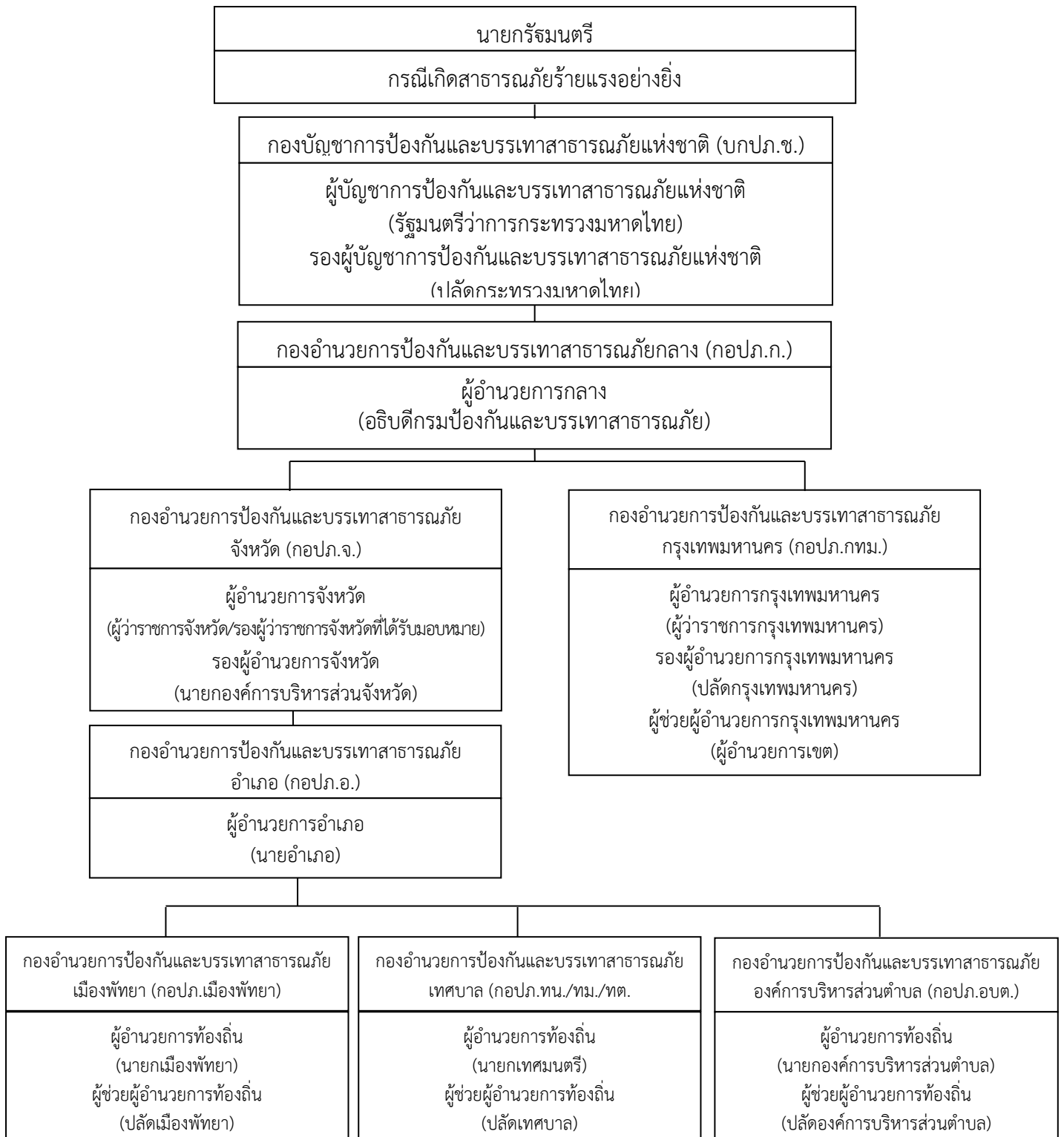
๒.๗) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาล (กอปภ.ทบ./ ทม./ ทต.)

มีนายกเทศมนตรีเป็นผู้อำนวยการ และปลัดเทศบาลเป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการ

๒.๘) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบล (กอปภ. อบต.)

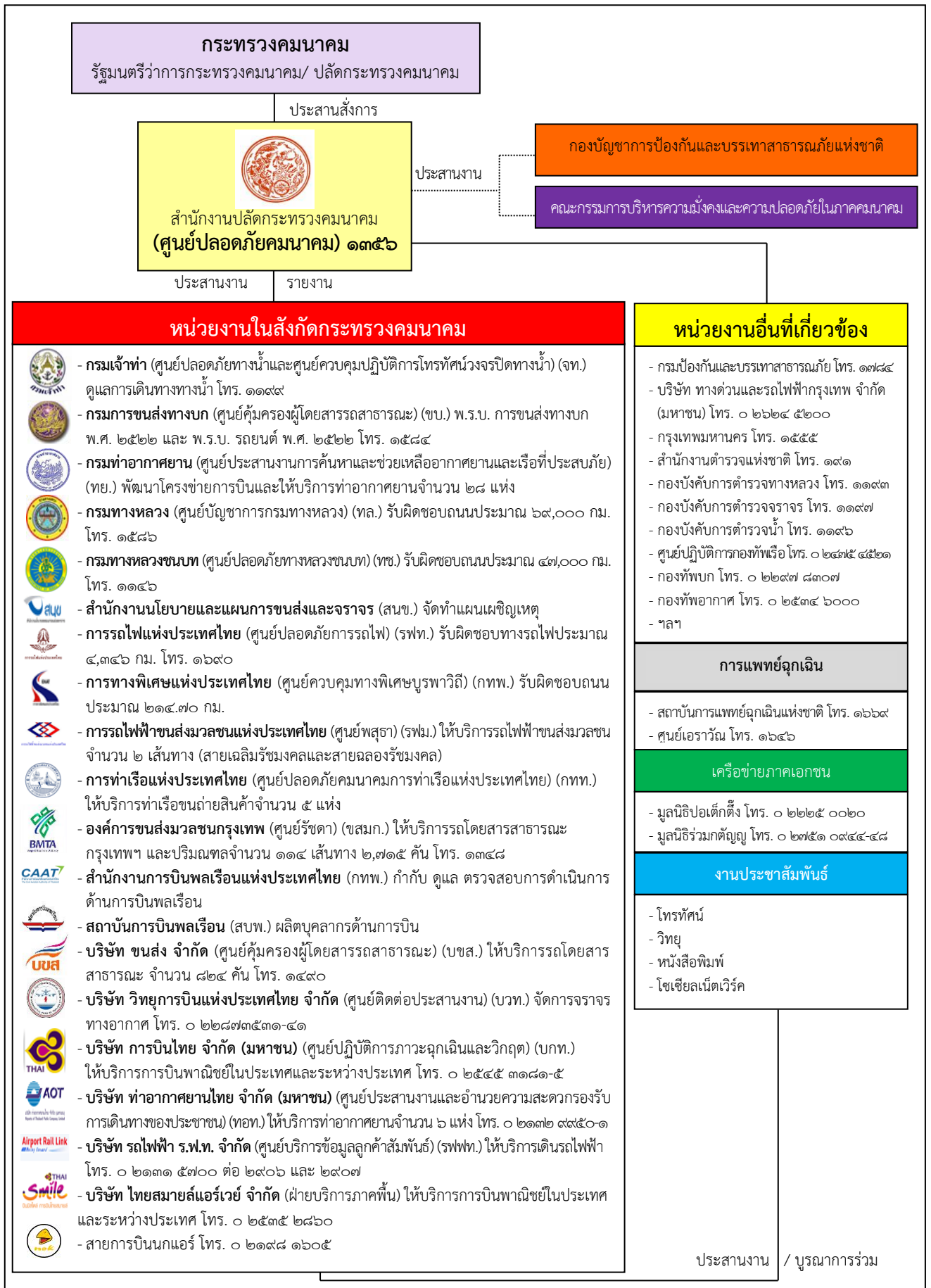
มีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อำนวยการ และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการ

กลไกการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยระดับชาติ

๓.๓.๒ การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยระดับกระทรวง

การจัดการสาธารณภัยของกระทรวงคมนาคมมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมหรือ ปลัดกระทรวงคมนาคมเป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์ และมีศูนย์ปลอดภัยคมนาคมเป็นศูนย์ปฏิบัติการ โดยมีหน่วยงานในสังกัดที่เกี่ยวข้องร่วมประสานงานเพื่อปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องตามภารกิจ

แผนปฏิบัติการการขับเคลื่อนกรอบแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔)
 ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืนของกระทรวงคมนาคม
 กลุ่มบริหารความมั่นคงด้านการขนส่ง สำนักแผนความปลอดภัย สนข. โทร. ๐ ๒๒๑๕ ๑๕๑๕ ต่อ ๒๐๖๐ โทรสาร ๐ ๒๒๑๖ ๓๔๘๑

บทที่ ๔ การนำแผนปฏิบัติการการขับเคลื่อนฯ ของกระทรวงคมนาคมไปสู่การปฏิบัติ

การนำแผนปฏิบัติการการขับเคลื่อนฯ ของกระทรวงคมนาคมไปสู่การปฏิบัติ กระทรวงคมนาคม จะสั่งการหน่วยงานในสังกัด (ผ่านคณะกรรมการบริหารความมั่นคงและความปลอดภัยในภาคคมนาคม) ผ่านศูนย์ปลอดภัยคมนาคม (ศูนย์ปฏิบัติการ)

๔.๑ บทบาท หน้าที่ของกระทรวงคมนาคม

แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของกระทรวงคมนาคมในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยไว้ ดังนี้

- ๑) จัดทำแผนสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉินด้านคมนาคม ให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ
- ๒) ปรับปรุงเส้นทางและโครงข่ายคมนาคม สนับสนุนภารกิจการส่งกำลังบำรุง พร้อมทั้งแก้ไขเส้นทางเพื่อป้องกันและลดผลกระทบจากสาธารณภัย
- ๓) จัดให้มีเส้นทางสำรอง เส้นทางเลี่ยง หรือทางชั่วคราว รวมทั้งซ่อมหรือดัดแปลงแก้ไขสิ่งอำนวยความสะดวกในระบบคมนาคม เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่
- ๔) สนับสนุนการอพยพเคลื่อนย้ายประชาชนออกจากพื้นที่ประสบภัย หรือเสี่ยงต่อการเกิดสาธารณภัย เพื่อให้ประชาชนมีความปลอดภัย
- ๕) สนับสนุนข้อมูลเส้นทางสัญจร เส้นทางเลี่ยงพื้นที่เสี่ยงภัย และพื้นที่ประสบภัยสำหรับประชาชน
- ๖) บูรณะ พื้นฟู เส้นทางคมนาคมที่ได้รับความเสียหายให้สามารถใช้งานได้โดยเร็ว
- ๗) จัดทำระบบฐานข้อมูลทรัพยากรเพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านคมนาคม
- ๘) ให้การสนับสนุนงานด้านการจราจรในเส้นทางรับผิดชอบที่ประสบภัย
- ๙) ประสานงานและรับแจ้งเหตุสาธารณภัย ภัยด้านความมั่นคง และสถานการณ์ฉุกเฉินระหว่างหน่วยงานในสังกัดกระทรวงคมนาคม หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และภาคประชาสังคม

๔.๒ แนวทางปฏิบัติในการสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน (สปฉ.) ของกระทรวงคมนาคม

การจัดการในภาวะฉุกเฉิน กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติเป็นผู้บริหารจัดการภัยในภาวะฉุกเฉิน ซึ่งจะจัดตั้งหน่วยงานสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน (สปฉ.) เพื่อประสานงานระหว่างส่วนราชการและหน่วยงานที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบตามภารกิจด้านต่างๆ เป็นการเฉพาะ โดยการจัดตั้งสปฉ. เพียงส่วนงานใดส่วนงานหนึ่งหรือหลายส่วนงานขึ้นอยู่กับความจำเป็นของสถานการณ์ภัยพิบัติ

กระทรวงคมนาคมได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานหลักในการประสานการปฏิบัติระหว่างส่วนราชการและหน่วยงานอื่นในส่วนงานคมนาคม หรือ สปฉ. ๑ โดยมีขอบเขตหน้าที่ ดังนี้

- ๑) จัดการระบบ และควบคุมความปลอดภัยทางคมนาคม
- ๒) ปรับปรุงเส้นทางและโครงข่ายคมนาคม รวมถึงสนับสนุนภารกิจการส่งกำลังบำรุง
- ๓) จัดให้มีเส้นทางสำรอง เส้นทางเลี่ยง ดัดแปลงแก้ไขระบบการคมนาคมให้สามารถใช้งานได้เมื่อเกิดสาธารณภัย
- ๔) สนับสนุนการอพยพเคลื่อนย้ายประชาชนออกจากพื้นที่ประสบภัยหรือพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดสาธารณภัย

บทที่ ๕ แผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรมตามแผนปฏิบัติการการขับเคลื่อนกรอบ เซนไดสู่แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟู อย่างยั่งยืนของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงคมนาคม

กระทรวงคมนาคมมีการกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการการขับเคลื่อนกรอบเซนไดสู่แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ตามยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน กลยุทธ์ที่ ๓ เสริมสร้างแนวทางการฟื้นฟูที่ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer) ข้อที่ ๔ แนวทางปฏิบัติในการวางแผนและสนับสนุนการฟื้นฟูระบบโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งมีหน่วยงานที่ได้จัดทำแผนงาน/ โครงการและกิจกรรมไว้แล้ว เพื่อใช้เป็นแผนงานในการดำเนินการเมื่อเกิดปัญหาสาธารณภัยและภัยคุกคาม โดยหน่วยงานมีการเตรียมการและมีความพร้อมที่จะเข้าเผชิญเหตุและสามารถปรับปรุงฟื้นฟูระบบสาธารณูปโภคและโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยไม่หยุดชะงัก รวม ๙ หน่วยงาน ๑๙ แผนงาน/ โครงการและกิจกรรม รวมงบประมาณทั้งสิ้น ๗๐๘.๔๗ ล้านบาท ประกอบด้วย กรมการขนส่งทางบก กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท การท่าเรือแห่งประเทศไทย การทางพิเศษแห่งประเทศไทย การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ บริษัท ขนส่ง จำกัด และบริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด ดังนี้

ลำดับ	หน่วยงาน	แผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรม	จำนวน	งบประมาณ (ล้านบาท)					สรุปสาระสำคัญ
				๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	
๑	กรมการขนส่งทางบก 	๑. แผนความมั่นคงของสถานีขนส่งผู้โดยสาร ๑.๑ กรณีการวางระเบิด ๑.๒ กรณีการเกิดอัคคีภัย อุทกภัย และวาตภัย ๒. แผนรองรับสถานการณ์ฉุกเฉิน กรณีรถโดยสารประจำทางหยุดให้บริการในเขตกรุงเทพมหานคร	๒						- เตรียมพร้อมรับมือภาวะฉุกเฉิน เพื่อไม่ให้เกิดการให้บริการระบบขนส่ง/ รถโดยสารหยุดชะงัก ภายใต้อำนาจ พ.ร.บ. การขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และ พ.ร.บ. รถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒
๒	กรมทางหลวง 	๑. โครงการพัฒนาแนวทางการซ่อมบำรุงรักษาเพื่อฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐานอย่างยั่งยืน	๑						- มีคู่มือแนวทางการซ่อมบำรุงรักษาเพื่อฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐานด้านถนนที่ได้รับความเสียหายจากภัยพิบัติอย่างยั่งยืน โดย - รับผิดชอบถนนประมาณ ๖๙,๐๐๐ กม.
๓	กรมทางหลวงชนบท 	๑. โครงการปรับปรุงฟื้นฟูถนนที่เกิดอุทกภัย	๑	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	- ฟื้นฟูเส้นทางคมนาคมด้านถนนในความรับผิดชอบของกรมทางหลวงชนบทที่ประสบอุทกภัยให้มีความสะดวกปลอดภัย - รับผิดชอบถนนประมาณ ๔๗,๐๐๐ กม.

ลำดับ	หน่วยงาน	แผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรม	จำนวน	งบประมาณ (ล้านบาท)					สรุปสาระสำคัญ
				๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	
๔	การท่าเรือแห่งประเทศไทย 	๑. แผนปฏิบัติการลดความเสี่ยงด้านศักยภาพและขีดความสามารถของ Infrastructure and Facility บนฐานความเสี่ยงครบวงจรที่ต่อเนื่อง ๒. สำรวจสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ปฏิบัติงานของแผนกสารสนเทศ ๓. แบบตรวจความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ๔. แผนงานโครงการจัดวางระบบการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (BCP) ของท่าเรือกรุงเทพ ๕. โครงการจ้างเหมาปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกภายในอาณาบริเวณท่าเรือแหลมฉบัง ๖. โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กและสะพานข้ามรางระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กเชื่อมต่อถนนทางหลวงชนบทบริเวณบางละมุง ๗. โครงการปรับปรุงและขยายถนนพร้อมติดตั้งเสาไฟฟ้าส่องสว่างสาธารณะบริเวณพื้นที่โซน ๗	๗	๑๐๐	๙๕.๖๒				- ตรวจสอบประเมินสภาพหรือบำรุงรักษาท่าเรือ โดยมีท่าเรือในความรับผิดชอบจำนวน ๕ แห่ง ได้แก่ ท่าเรือกรุงเทพ ท่าเรือแหลมฉบัง ท่าเรือเชียงของ ท่าเรือเชียงแสน และท่าเรือระนอง - พนักงานมีการปฏิบัติตามขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน - เชื่อมโยงระบบโลจิสติกส์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถให้รองรับปริมาณรถบรรทุกได้มากขึ้น - เพื่อแก้ไขปัญหาการจราจรภายในท่าเรือและบนเส้นทางสาธารณะต่อเนื่องกับท่าเรือ
๕	การทางพิเศษแห่งประเทศไทย 	๑. แผนการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจของการทางพิเศษแห่งประเทศไทย	๑						- เตรียมความพร้อมต่อภัยพิบัติและภาวะฉุกเฉิน - รับผิดชอบถนนประมาณ ๒๑๔.๗๐ กม.
๖	การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย 	๑. แผนบริหารความต่อเนื่อง (Business continuity Plan : BCP) ของฝ่ายรักษาความปลอดภัยและกู้ภัย	๑						- เตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติ ทำให้การเผชิญเหตุภัยพิบัติมีประสิทธิภาพ และระบบขนส่งสาธารณะสามารถให้บริการได้ตามปกติ ไม่หยุดชะงัก - ให้บริการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน โดยมีเส้นทางให้บริการกับจำนวน ๒ เส้นทาง ได้แก่ ๑. สายเฉลิมรัชมงคล ๒. สายฉลองรัชมงคล

ลำดับ	หน่วยงาน	แผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรม	จำนวน	งบประมาณ (ล้านบาท)					สรุปสาระสำคัญ
				๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	
๗	องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ 	๑. โครงการบริหารจัดการปัญหาด้านอุบัติเหตุ ลดและป้องกันภัยและอุบัติเหตุจากการขนส่งสาธารณะโดยรถโดยสารประจำทาง ๒. โครงการเตรียมความพร้อมและป้องกันภัยในสภาวะฉุกเฉิน	๒	๐.๒๗	๐.๒๗	๐.๒๗	๐.๒๘	๐.๒๘	- พนักงานและผู้ให้บริการมีความปลอดภัยในการเดินทาง - มีเส้นทางเดินรถโดยสารประจำทางจำนวน ๑๑๔ เส้นทางและมีรถโดยสาร ดังนี้ ๑. รถองค์การฯ ๒,๗๑๕ คัน ๒. รถร่วมบริการ ๔,๖๑๕ คัน ๓. รถตู้ ๕,๒๘๔ คัน ๔. รถสองแถวแดง ๒,๒๓๔ คัน-
๘	บริษัท ขนส่ง จำกัด 	๑. แผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ	๑						- ลดผลกระทบจากการหยุดชะงักในการดำเนินธุรกิจหรือการให้บริการ - ให้บริการรถโดยสารสาธารณะ โดยมีรถให้บริการ ดังนี้ ๑. รถบริษัทฯ ๑๑ กทม.-ต่างจังหวัดจำนวน ๗๔๓ คัน ๑.๒ ระหว่างประเทศจำนวน ๘๑ คัน ๑.๓ รถร่วมจำนวน ๙,๙๘๒ คัน
๙	บริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด 	๑. แผนการบริหารจัดการงานรักษาความปลอดภัย และการเตรียมความพร้อมรองรับสถานการณ์ไม่ปกติ/ เหตุการณ์ฉุกเฉิน ๒. แผนป้องกันและระงับอัคคีภัย ๓. แผนป้องกันน้ำท่วม	๓	๒๔.๙๐	๒๔.๙๐	๒๔.๙๐	๒๔.๙๐	๒๔.๙๐	- มีคู่มือมาตรฐาน/แนวทางปฏิบัติการรักษาความปลอดภัย - มีการนำเทคโนโลยีระบบรักษาความปลอดภัยมาใช้ - สามารถฟื้นฟูสิ่งที่ได้รับผลกระทบกลับสู่สภาวะปกติได้โดยเร็ว - จัดการจราจรทางอากาศ
รวม			๑๙	๒๒๕.๑๗	๒๒๐.๓๙	๑๒๕.๑๗	๑๒๕.๑๗	๑๒๕.๑๗	

แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนกรอบเขตแดนใต้สู่แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔)
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน

หน่วยงาน กระทรวงคมนาคม

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัด		เป้าหมายผลิต					งบประมาณ (ล้านบาท)					ผลผลิต/ ประโยชน์ที่ได้รับ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
		เชิงปริมาณ	เชิงคุณภาพ	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔		
๑	แผนความมั่นคงของ สถานีขนส่งผู้โดยสาร ทั่วประเทศ ๑. กรณีการวางระเบิด	ร้อยละความ สำเร็จของการดำเนิน การตามแผนฟื้นฟู กรณีวางระเบิด													กรมการขนส่งทางบก/ สำนักการขนส่ง ผู้โดยสาร/ ส่วนสถานี ขนส่งผู้โดยสาร
				ดำเนินการได้ร้อยละ ๑๐๐											
	๒. กรณีการเกิดอัคคีภัย อุทกภัย และวาทะภัย	ร้อยละความสำเร็จ ของการดำเนินการ ตามแผนฟื้นฟูกรณี การเกิดอัคคีภัย อุทกภัยและวาทะภัย													กรมการขนส่งทางบก/ สำนักการขนส่ง ผู้โดยสาร/ ส่วนสถานี ขนส่งผู้โดยสาร
				ดำเนินการได้ร้อยละ ๑๐๐											
๒	แผนรองรับสถานการณ์ กรณีรถโดยสารประจำทาง หยุดให้บริการในเขต กรุงเทพมหานคร	ร้อยละความสำเร็จ ของการดำเนินการ แก้ไข พื้นที่ กรณีรถโดยสาร ประจำทางหยุด ให้บริการในเขต กรุงเทพมหานคร													กรมการขนส่งทางบก/ สำนักการขนส่ง ผู้โดยสาร/ ส่วนสถานี ขนส่งผู้โดยสาร ประจำทาง
				ดำเนินการได้ร้อยละ ๑๐๐											
๓	โครงการพัฒนาแนวทาง การซ่อมบำรุงรักษาเพื่อ ฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐาน อย่างยั่งยืน	จำนวนบุคลากร ที่ได้รับการอบรม กิจกรรมซ่อม บำรุงอย่างยั่งยืน	อายุการใช้งาน ของโครงสร้าง พื้นฐานที่เพิ่มขึ้น หลังจากได้รับ การซ่อมบำรุง	-	จัดทำ คู่มือ แล้ว เสร็จ	จัดฝึก อบรม หน่วยงาน ในภูมิภาค แล้วเสร็จ	-	-	-	-	-	-	-	โครงสร้างพื้นฐาน ที่ได้รับความเสียหาย จากภัยพิบัติจะถูก ดำเนินการซ่อมแซม ฟื้นฟูอย่างยั่งยืน	กรมทางหลวง/ สำนักบริหารบำรุงทาง
๔	โครงการปรับปรุงฟื้นฟู ถนนที่เกิดอุทกภัย	บริเวณที่ประสบ อุทกภัยรุนแรง ได้รับการปรับปรุง ฟื้นฟู	ไม่ปรากฏ ความเสียหาย หลังซ่อมแซม แล้วเสร็จภายใน ระยะเวลา ๒ ปี	๘๐% ของ เส้นทาง ที่เกิด อุทกภัย รุนแรง	๘๐% ของ เส้นทาง ที่เกิด อุทกภัย รุนแรง	๘๐% ของ เส้นทาง ที่เกิด อุทกภัย รุนแรง	๘๐% ของ เส้นทาง ที่เกิด อุทกภัย รุนแรง	๘๐% ของ เส้นทาง ที่เกิด อุทกภัย รุนแรง	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	ประชาชนเกิด ความประทับใจ ในการเดินทาง ที่สะดวกสบาย	กรมทางหลวงชนบท/ สำนักบำรุงทางและ สำนักอำนวย ความปลอดภัย

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัด		เป้าหมายผลผลิต					งบประมาณ (ล้านบาท)					ผลผลิต/ ประโยชน์ที่ได้รับ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
		เชิงปริมาณ	เชิงคุณภาพ	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔		
๕	แผนปฏิบัติการลดความเสี่ยง ด้านศักยภาพและขีด ความสามารถของ Infrastructure and Facility บนฐานความเสี่ยง ครบวงจรที่ต่อเนื่องจาก ปีงบประมาณ ๒๕๕๘ - ๒๕๕๙	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	เพื่อให้เกิดการตรวจสอบ ประเมินสภาพหรือบำรุง รักษารายปี โดยรวม การรับรองผลตรวจ สภาพความปลอดภัย	การทำเรือ แห่งประเทศไทย/ ท่าเรือกรุงเทพ/ ฝ่ายปฏิบัติการเรือ และสินค้า
๖	สำรวจสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่ปฏิบัติงาน ของแผนกสารสนเทศ	-	-	๑๐๐%	๑๐๐%	๑๐๐%	๑๐๐%	๑๐๐%	-	-	-	-	-	สำรวจสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่รับผิดชอบ ของแผนกสารสนเทศ เพื่อให้ทราบถึงสิ่งที่ จะก่อให้เกิดความไม่ ปลอดภัยในการทำงาน	การทำเรือ แห่งประเทศไทย/ ท่าเรือกรุงเทพ/ ฝ่ายปฏิบัติการเรือ และสินค้า
๗	แบบตรวจความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อม ในการทำงาน	-	-	๑๐๐%	๑๐๐%	๑๐๐%	๑๐๐%	๑๐๐%	-	-	-	-	-	ตรวจสอบความปลอดภัย อาชีวอนามัยและ สภาพแวดล้อมในการ ทำงาน เพื่อให้ทราบว่า พนักงาน/ บุคคลภายนอก ปฏิบัติตามขั้นตอน การปฏิบัติงานหรือไม่ การใช้อุปกรณ์ป้องกัน อันตรายส่วนบุคคล ครบถ้วน ความปลอดภัย ของเครื่องจักร ระบบ ป้องกันและระงับอัคคีภัย ตลอดจนงานที่มีความ เสี่ยงสูง	การทำเรือ แห่งประเทศไทย/ ท่าเรือกรุงเทพ/ ฝ่ายปฏิบัติการเรือ และสินค้า
๘	แผนงานโครงการจัดวาง ระบบการบริหาร ความต่อเนื่องทางธุรกิจ (BCP) ของท่าเรือกรุงเทพ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	เพื่อเป็นการเตรียม ความพร้อมก่อน - หลัง ของเหตุการณ์ ที่จะก่อให้เกิด เกิดความเสียหายในกิจการ	การทำเรือ แห่งประเทศไทย/ ท่าเรือกรุงเทพ/ ฝ่ายปฏิบัติการเรือ และสินค้า

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัด		เป้าหมายผลผลิต					งบประมาณ (ล้านบาท)					ผลผลิต/ ประโยชน์ที่ได้รับ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
		เชิงปริมาณ	เชิงคุณภาพ	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔		
๙	โครงการจ้างเหมาปรับปรุง สิ่งอำนวยความสะดวก ภายในอาณาบริเวณ ท่าเรือแหลมฉบัง จากงบ ลงทุนประจำปี ๒๕๕๖- ๒๕๕๗ งบประมาณรวม ภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นจำนวน เงิน ๑,๐๓๖,๗๗๑,๓๐๐ บาท ลงนามในสัญญาจ้าง เมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ สิ้นสุดสัญญาวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐	ปริมาณผู้สินค้า ท่าเรือแหลมฉบัง (ล้าน ที.อี.ยู.) และสินค้าเพื่อให้ สินค้าผ่านท่า มากขึ้น	เพิ่มประสิทธิภาพ ในการบริการเรือ และสินค้าเพื่อให้ สินค้าผ่านท่า มากขึ้น	๗.๐๓ ล้าน ที.อี.ยู.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	เพิ่มประสิทธิภาพ ในการให้บริการเรือ และสินค้า เพื่อให้ มีสินค้าผ่านท่ามากขึ้น โดยเป็นการแก้ปัญหา การจราจรติดขัดภายใน ท่าเรือแหลมฉบังและ บนเส้นทางสาธารณะ ต่อเนื่องกับท่าเรือ แหลมฉบังและ	การทำเรือ แห่งประเทศไทย/ ท่าเรือกรุงเทพ/ ฝ่ายปฏิบัติการเรือ และสินค้า
๑๐	โครงการก่อสร้างถนน คอนกรีตเสริมเหล็ก และ สะพานข้ามรางระบายน้ำ คอนกรีตเสริมเหล็กเชื่อม ต่อถนนทางหลวงชนบท บริเวณบางละมุง งบลงทุน ประจำปี ๒๕๖๐-๒๕๖๑ งบประมาณรวมภาษี มูลค่าเพิ่มเป็นเงิน ๑๕๔,๐๑๑,๕๔๔,๗๐ บาท	ข้อร้องเรียน จากปัญหา ด้านการจราจร	ระดับความ พึงพอใจของ ลูกค้าที่มาติดต่อ ธุรกิจและบริหาร ขององค์กร (ระดับ ๕)	-	-	-	-	-	๘๐	๗๔	-	-	-	เพื่อพัฒนาระบบ โลจิสติกส์เป็นการเชื่อมต่อ ระบบขนส่ง เพิ่มขีด ความสามารถรองรับ ปริมาณรถบรรทุก	การทำเรือ แห่งประเทศไทย/ ท่าเรือกรุงเทพ/ ฝ่ายปฏิบัติการเรือ และสินค้า
๑๑	โครงการปรับปรุงและ ขยายถนนพร้อมติดตั้ง เสาไฟฟ้าส่องสว่าง สาธารณะบริเวณพื้นที่ โซน ๗ งบลงทุนประจำปี ๒๕๖๐-๒๕๖๑ งบประมาณรวมภาษี มูลค่าเพิ่มเป็นจำนวนเงิน ๔๑,๖๒๖,๓๗๖.๒๙ บาท	ข้อร้องเรียน จากปัญหา ด้านการจราจร	ระดับความ พึงพอใจของ ลูกค้าที่มาติดต่อ ธุรกิจและบริหาร ขององค์กร (ระดับ ๕)	-	-	-	-	-	๒๐	๒๑.๖๒	-	-	-	เพื่อปรับปรุงถนนในพื้นที่ ท่าเรือแหลมฉบัง บริเวณ ถนนทางเข้า-ออก ผู้ประกอบการ โซน ๗ ที่ใช้เป็นเส้นทางขาเข้า รถยนต์บรรทุกตู้ สินค้าหนัก	การทำเรือ แห่งประเทศไทย/ ท่าเรือกรุงเทพ/ ฝ่ายปฏิบัติการเรือ และสินค้า
๑๒	แผนการบริหาร ความต่อเนื่องทางธุรกิจ ของการทางพิเศษ แห่งประเทศไทย แห่งประเทศไทย	- มีการทบทวน แผนการบริหาร ความต่อเนื่อง ทางธุรกิจ (BCP) - มีการฝึกซ้อม ตามแผน BCP		-	๑ ครั้ง	๑ ครั้ง	๑ ครั้ง	๑ ครั้ง	-	-	-	-	-	<u>ผลผลิต</u> ๑. แผนการบริหาร ความต่อเนื่องทางธุรกิจ ของการทางพิเศษ แห่งประเทศไทย ๒. รายงานผลการ ฝึกซ้อมแผนบริหาร ความต่อเนื่องทางธุรกิจ	การทางพิเศษ แห่งประเทศไทย/ ฝ่ายนโยบายและแผน

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัด		เป้าหมายผลผลิต					งบประมาณ (ล้านบาท)					ผลผลิต/ ประโยชน์ที่ได้รับ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
		เชิงปริมาณ	เชิงคุณภาพ	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔		
														ประโยชน์ที่ได้รับ ต่อภัยพิบัติและภาวะ ฉุกเฉิน	
๑๓	แผนบริหารความต่อเนื่อง (Business Continuity Plan : BCP)														การรถไฟขนส่งมวลชน แห่งประเทศไทย/ ฝ่าย รักษาความปลอดภัย และกู้ภัย
๑๔	โครงการบริหารจัดการ ปัญหาด้านอุบัติเหตุ ลดและป้องกัน และ อุบัติเหตุจากการขนส่ง สาธารณะโดยรถโดยสาร ประจำทาง	จำนวนครั้ง การเกิดอุบัติเหตุ ฝ่ายผิดสะสม ต่อ ๑ ล้าน กม. บริการ	-	๙ ครั้ง/ ๑ ล้าน กม.	๙ ครั้ง/ ๑ ล้าน กม.	๙ ครั้ง/ ๑ ล้าน กม.	๙ ครั้ง/ ๑ ล้าน กม.	๙ ครั้ง/ ๑ ล้าน กม.	-	-	-	-	-	- พนักงานและผู้ใช้ บริการปลอดภัย ในการเดินทาง - ลดการเกิดอุบัติเหตุ จากการโดยสาร - ทรัพย์สินไม่ได้ รับความเสียหาย	องค์การขนส่งมวลชน กรุงเทพ/สำนักแผนงาน
๑๕	โครงการเตรียม ความพร้อมและป้องกันภัย ในสภาวะฉุกเฉิน	การฝึกซ้อมป้องกัน อัคคีภัย อย่างน้อย ปีละ ๑ ครั้ง (๙ หน่วยงาน)	-	๙ หน่วยงาน	๙ หน่วยงาน	๙ หน่วยงาน	๙ หน่วยงาน	๙ หน่วยงาน	๐.๒๗	๐.๒๗	๐.๒๗	๐.๒๘	๐.๒๘	- ลดความสูญเสีย ที่เกิดจากเหตุการณ์ อัคคีภัย	องค์การขนส่งมวลชน กรุงเทพ/สำนักแผนงาน
๑๖	แผนบริหารความต่อเนื่อง ทางธุรกิจ	มีการทบทวน แผนบริหาร ความต่อเนื่อง ทางธุรกิจเป็น ประจำทุกปี		๑ ครั้ง	๑ ครั้ง	๑ ครั้ง	๑ ครั้ง	๑ ครั้ง	-	-	-	-	-	๑. เพื่อใช้เป็นแนวทาง ในการบริหารความ ต่อเนื่องทางธุรกิจ ๒. เพื่อให้หน่วยงาน มีการเตรียมความพร้อม ในการรับมือภาวะวิกฤติ หรือเหตุการณ์ฉุกเฉิน ต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น ๓. เพื่อลดผลกระทบ จากการหยุดชะงัก ในการ ดำเนินธุรกิจหรือการให้ บริการ ๔. เพื่อบรรเทาความ เสียหายให้อยู่ระดับที่ ยอมรับได้ ๕. เพื่อให้กระบวนการ ที่สำคัญหรือกิจกรรม หลักกลับมาดำเนิน การได้อย่างต่อเนื่อง ในระยะเวลาที่ กำหนดเมื่อเกิดภาวะ วิกฤติหรือเหตุการณ์	บริษัท ขนส่ง จำกัด

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัด		เป้าหมายผลผลิต					งบประมาณ (ล้านบาท)					ผลผลิต/ ประโยชน์ที่ได้รับ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
		เชิงปริมาณ	เชิงคุณภาพ	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔		
														๕. มีการวิเคราะห์ และ ประเมินสถานการณ์ โดยแบ่งความรุนแรง ออกเป็น ๔ ระดับ ๖. มีการนำเทคโนโลยี ระบบรักษาความ ปลอดภัยมาใช้ เช่น CCTV Access Control ๗. มีการอบรมให้ ความรู้พนักงาน ทั้งส่วนกลางและ ส่วนภูมิภาค ๘. มีการตรวจสอบสภาพ การทำงานส่วนกลางและ ส่วนภูมิภาค	
๑๘	แผนป้องกันและระงับ อัคคีภัย	มีการจัดเตรียม ทรัพยากรในการ ป้องกันและฟื้นฟู ได้อย่างพอเพียง และเหมาะสม	พนักงานมีความ เข้าใจขั้นตอน ปฏิบัติเมื่อเกิด อัคคีภัยเนื่องจาก มีการฝึกซ้อม ดับเพลิงและหนีไฟ เป็นประจำทุกปี และมีการติดตั้ง ระบบอุปกรณ์ แจ้งเตือนที่ได้ มาตรฐาน	ฝึกซ้อม ดับเพลิง อพยพ หนีไฟ ปีละ ๑ ครั้ง	ฝึกซ้อม ดับเพลิง อพยพ หนีไฟ ปีละ ๑ ครั้ง	ฝึกซ้อม ดับเพลิง อพยพ หนีไฟ ปีละ ๑ ครั้ง	ฝึกซ้อม ดับเพลิง อพยพ หนีไฟ ปีละ ๑ ครั้ง	ฝึกซ้อม ดับเพลิง อพยพ หนีไฟ ปีละ ๑ ครั้ง	๐.๗๐	๐.๗๐	๐.๗๐	๐.๗๐	๐.๗๐	เพื่อป้องกันผลกระทบ ความเสียหายให้น้อยลง และสามารถจัดทำแผน การฟื้นฟู/แก้ไข ปรับปรุง ซ่อมแซม ระบบ อุปกรณ์ อาคาร สถานที่ ที่ได้รับ ความเสียหาย และ ฟื้นฟู คืนกลับได้เร็ว	บริษัท วิทยุการบิน แห่งประเทศไทย จำกัด/ กองรักษา และสถานที่
๑๙	แผนป้องกันน้ำท่วม	มีการจัดเตรียม ทรัพยากรในการ ป้องกันและฟื้นฟู ได้อย่างพอเพียง และเหมาะสม	มีการเฝ้าระวัง และติดตาม สถานการณ์ อย่างใกล้ชิดและ ประเมิน สถานการณ์ แนวโน้มได้อย่าง ถูกต้อง	แผนการ ป้องกัน และ รองรับ กรณี น้ำท่วม	แผนการ ป้องกัน และ รองรับ กรณี น้ำท่วม	แผนการ ป้องกัน และ รองรับ กรณี น้ำท่วม	แผนการ ป้องกัน และ รองรับ กรณี น้ำท่วม	แผนการ ป้องกัน และ รองรับ กรณี น้ำท่วม	-	-	-	-	-	สามารถจัดทำแผน การฟื้นฟู/ แก้ไข ปรับปรุง ซ่อมแซม ระบบอุปกรณ์ อาคาร สถานที่ ที่ได้รับความ เสียหาย และฟื้นฟู กลับได้เร็ว	บริษัท วิทยุการบิน แห่งประเทศไทย จำกัด/ กองอาคาร และสถานที่

ภาคผนวก

กระทรวงคมนาคมได้กำหนดแนวทางในการวางแผนและการปฏิบัติ เพื่อบริหารจัดการปรับปรุงแก้ไขฟื้นฟูให้โครงสร้างพื้นฐานที่ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัย ให้สามารถฟื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิมที่ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer) โดยดำเนินการบูรณาการระหว่างหน่วยงานอย่างเป็นระบบด้วยมาตรฐานสากล กรณีการเกิดสาธารณภัยน้ำท่วมภาคใต้และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (ธันวาคม ๒๕๕๙-กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐) ดังนี้

๑. วัตถุประสงค์ของแนวทางการฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคม

๑.๑ เพื่อให้หน่วยงานในสังกัดมีแนวทางในการปฏิบัติสำหรับการฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างเป็นระบบ

๑.๒ เพื่อให้มีความพร้อมในการฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐานเมื่อได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยให้สามารถกลับมาใช้งานได้ตามปกติโดยเร็ว หรือดีกว่า และปลอดภัยกว่าเดิม

๑.๓ เพื่อพัฒนาระบบจัดการองค์ความรู้ด้านการฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐานที่ดีกว่าเดิมโดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้

๑.๔ เพื่อให้เกิดการบูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการพัฒนาศักยภาพการฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐาน

๒. งบประมาณและการดำเนินงานเพื่อการฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคม

๒.๑ กรมทางหลวง

ลำดับ	กิจกรรมการฟื้นฟู	จำนวน (แห่ง)	งบประมาณ (ลบ.)
๑	ก่อสร้าง ปรับปรุงซ่อมแซม สะพานที่เสียหาย	๔๔	๔๓๙.๒๗๘๕
๒	ซ่อมแซมและบูรณะเส้นทาง จากเหตุดินสไลด์/คันทางสไลด์	๖๓	๖๐๔.๗๓๗๕
๓	ทำท่อลอด/ Box Culvert	๑๓๕	๑,๐๙๐.๐๒๐๙
๔	ปรับปรุงซ่อมแซมโครงสร้างทาง (สภาพผิวจราจร/ คันทาง/ ไหล่ทาง) ที่เสียหาย	๗๘	๙๘๘.๕๕๕๕
รวม		๓๒๐	๓,๑๒๒.๖๓๒๕

พื้นที่ประสบอุทกภัย		จำนวน [สายทาง/พื้นที่ความเสียหาย (แห่ง)]	วงเงินประมาณฟื้นฟู (ลบ.)
๑	กระบี่	๗/๗	๑๕.๕๕๗๐
๒	ชุมพร	๗/๒๘	๓๙๖.๙๒๗๐
๓	ตรัง	๗/๑๔	๑๑๕.๙๑๐๐
๔	นครปฐม	๒/๔	๕๔.๔๘๗๕
๕	นครศรีธรรมราช	๒๔/๑๐๖	๑๒๐๗.๖๔๗๕
๖	นราธิวาส	๑๐/๑๔	๙๑.๕๐๐๐
๗	ประจวบคีรีขันธ์	๔/๑๕	๑๗๗.๙๕๕๐
๘	ปัตตานี	๔/๕	๑๙๒.๓๐๐๐
๙	พังงา	๔/๘	๑๑๕.๖๖๕๐
๑๐	พัทลุง	๘/๒๘	๑๘๑.๘๔๗๕
๑๑	เพชรบุรี	๑/๔	๓๑.๗๐๐๐
๑๒	ยะลา	๖/๘	๓๒.๕๐๐๐
๑๓	ระนอง	๑/๑	๒๐.๐๐๐๐
๑๔	ราชบุรี	๓/๓	๖๐.๐๐๐๐
๑๕	สงขลา	๕/๑๐	๑๐๘.๙๑๒๐
๑๖	สตูล	๓/๔	๓๔.๒๐๐๐
๑๗	สุราษฎร์ธานี	๒๑/๖๙	๒๘๕.๑๒๔๐
รวม		๙๕/๓๒๐	๓,๑๑๒.๖๓๒๕

๒.๒ กรมทางหลวงชนบท

ลำดับ	กิจกรรมการฟื้นฟู	จำนวน (แห่ง)	งบประมาณ (ลบ.)
๑	ก่อสร้างสะพาน	๒๕	๑๔๐.๒๐๐
๒	ท่อลอดเหลี่ยม/ ท่อลอดกลม	๑๔	๗๓.๐๐๐
๓	ป้องกันกัดเซาะ	๑๒	๕๐.๗๐๐
๔	ซ่อมแซมผิวจราจร/ คั่นทาง/ ไหล่ทาง	๗๘	๗๔๙.๑๗๐
รวม		๑๒๙	๑,๐๑๓.๐๗๐

พื้นที่ประสบอุทกภัย		จำนวน [สายทาง/พื้นที่ความเสียหาย (แห่ง)]	วงเงินประมาณฟื้นฟู (ลบ.)
๑	ประจวบคีรีขันธ์	๗/๑๒	๙๕.๐๐๐
๒	สุราษฎร์ธานี	๕/๗	๑๔๕.๐๐๐
๓	ชุมพร	๙/๑๒	๗๙.๐๐๐
๔	ระนอง	๔/๖	๖๑.๕๐๐
๕	นครศรีธรรมราช	๒๖/๓๔	๓๖๔.๔๕๐
๖	สงขลา	๗/๗	๕๗.๙๕๐
๗	ปัตตานี	๓/๓	๙.๘๐๐
๘	นราธิวาส	๘/๘	๒๙.๗๗๐
๙	ตรัง	๘/๘	๕๑.๐๐๐
๑๐	พัทลุง	๒๖/๓๒	๑๑๙.๖๐๐
รวม		๑๐๓/๑๒๙	๑,๐๑๓.๐๗๐

๒.๓ กรมทำอากาศยาน

ลำดับ	กิจกรรมการฟื้นฟู	พื้นที่ความเสียหาย	งบประมาณ (ลบ.)
๑	งานซ่อมปรับปรุงเสริมผิวลานกลับลำหัวทางวิ่ง ๐๑	ท่าอากาศยาน นครศรีธรรมราช	๕.๔๘
๒	งานจ้างก่อสร้างคันทางและระบบป้องกันน้ำท่วม ระยะที่ ๑		๔๒๙
๓	จ้างควบคุมงานก่อสร้างคันทางและระบบป้องกันน้ำท่วม ระยะที่ ๑		๑๒.๕๐
รวม			๔๔๖.๙๘

๒.๔ การรถไฟแห่งประเทศไทย

ลำดับ	กิจกรรมการฟื้นฟู	จำนวน (แห่ง)	งบประมาณ (ลบ.)
๑	ถมคันทางหรือคอสะพานที่ถูกกระแสน้ำพัดขาดด้วยดินถมหรือหิน และลงหินโรยทางพร้อมอัดหินด้วยเครื่องจักรบำรุงทาง	๖๔	๒๙.๑๙๔
๒	ซ่อมแซมทางรถไฟเพื่อให้กลับสู่สภาพเดิม/ ซ่อมแซมสะพานและช่องน้ำ	๓๖	๓๓๘.๕๐
๓	ปรับปรุงซ่อมแซมระบบอาณัติสัญญาณ เครื่องกั้นถนน ระบบโทรคมนาคม	-	๒๔๗.๗๒๒
๔	ก่อสร้างสะพานเพื่อขยายและเพิ่มประสิทธิภาพการไหลของน้ำ	๒๖	๑,๓๑๐.๐๐๐
รวม			๑,๙๒๕.๔๑๖

๓. สิ่งกีดขวางทางน้ำในเขตจังหวัดภาคใต้ที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงคมนาคม

๓.๑ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมชลประทาน ได้จัดส่งข้อมูลรายการสิ่งกีดขวางทางน้ำในเขตจังหวัดภาคใต้ที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงคมนาคม เพื่อใช้ประกอบการจัดทำแผนบรรเทาอุทกภัยในพื้นที่ภาคใต้ มีรายละเอียด ดังนี้

หน่วยงาน	จำนวนสิ่งกีดขวางทางน้ำ (แห่ง)	งบประมาณ (ล้านบาท)
๑. กรมทางหลวง	๓๘	๕๐๖.๙๒
๒. กรมทางหลวงชนบท	๘	๗๘.๕๐
๓. การรถไฟแห่งประเทศไทย	๑	๙๕.๐๐
รวมทั้งสิ้น	๔๗	๖๘๐.๔๒

๓.๒ กระทรวงคมนาคมได้ตรวจสอบข้อมูลรายการสิ่งกีดขวางทางน้ำดังกล่าวข้างต้นแล้ว มีรายละเอียด ดังนี้

หน่วยงาน	จำนวนสิ่งกีดขวางทางน้ำ (แห่ง)	งบประมาณ (ล้านบาท)	รายการที่บรรจุไว้ในแผนฟื้นฟู แล้ว		รายการที่ไม่ได้บรรจุไว้ในแผนฟื้นฟู		รายการที่ไม่ต้องดำเนินการ (แห่ง)
			(แห่ง)	(ล้านบาท)	(แห่ง)	(ล้านบาท)	
กรมทางหลวง	๓๘	๗๖๗.๙๕๕	๑๗	๒๓๔.๗๖๘	๑๗	๕๓๓.๑๘๗	๔
กรมทางหลวงชนบท	๘	๗๘.๕๐	๘	๗๘.๕	-	-	-
การรถไฟแห่งประเทศไทย	๒	๑๒๕	-	-	๒	๑๒๕	-
รวม	๔๘	๘๕๖.๔๕๕	๒๕	๓๑๓.๒๖๘	๑๙	๖๕๘.๑๘๗	๔

บทบาทและหน้าที่ของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

๑. สำนักนายกรัฐมนตรี

- ๑.๑ จัดหางบประมาณเพื่อดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (สำนักงบประมาณ)
- ๑.๒ สนับสนุนด้านการข่าวกรองและให้คำแนะนำด้านการรักษาความปลอดภัยฝ่ายพลเรือนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (สำนักข่าวกรองแห่งชาติ)
- ๑.๓ บริหารจัดการการประชาสัมพันธ์และการจัดการข่าวสารตั้งแต่ภาวะปกติ ขณะเกิดภัย และหลังเกิดภัย (กรมประชาสัมพันธ์)
- ๑.๔ จัดระบบการรับบริจาคเพื่อให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัย (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี)
- ๑.๕ ประสานงานหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวมข้อมูล สภาพภูมิอากาศ สภาพน้ำในลุ่มน้ำและเขื่อนหรือที่กักเก็บน้ำ

๒. กระทรวงกลาโหม

- ๒.๑ สนับสนุนภารกิจของรัฐในการป้องกันและแก้ไขปัญหามาจากภัยพิบัติ ตามมาตรา ๘ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑
- ๒.๒ แจ้งเตือนกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่และหน่วยงานพลเรือนในพื้นที่เสี่ยงภัย กรณีคาดว่าจะเกิดภัยจากการสู้รบหรือภัยทางอากาศหรือการก่อวินาศกรรม

๓. กระทรวงการคลัง

๓.๑ กำหนดมาตรการด้านศุลกากร (ในการนำเข้าและส่งออก) เพื่อใช้สนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (กรมศุลกากร)

๓.๒ กำหนดมาตรการด้านการเงินและการคลังที่สนับสนุนการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๓.๓ กำหนดข้อกฎหมาย/ ระเบียบที่ใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (กรมบัญชีกลาง)

๓.๔ กำหนดระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับระเบียบเงินทดรองราชการ (กรมบัญชีกลาง)

๔. กระทรวงการต่างประเทศ

๔.๑ ประสานงานกับหน่วยงานราชการของต่างประเทศ และองค์การระหว่างประเทศประจำประเทศไทย ในการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๔.๒ ติดต่อประสานขอรับความร่วมมือ ความช่วยเหลือและการสนับสนุนจากรัฐบาลต่างประเทศ และองค์การระหว่างประเทศในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตั้งแต่ก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และหลังเกิดภัย

๔.๓ ชี้แจงและให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกับหน่วยงานของต่างประเทศ รวมทั้งสถานทูตต่างประเทศประจำประเทศไทย เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

๕. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

๕.๑ ให้ความรู้และเผยแพร่ความรู้ด้านความปลอดภัยเมื่อเกิดสาธารณภัยแก่นักท่องเที่ยวและผู้ประกอบอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

๕.๒ กำหนดมาตรการดูแลสถานที่ท่องเที่ยวให้มีความปลอดภัย (กรมการท่องเที่ยว)

๕.๓ ฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัย (กรมการท่องเที่ยว)

๖. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๖.๑ เสริมสร้างเครือข่ายด้านการพัฒนาสังคมและสวัสดิการสังคมให้เป็นกลไกเสริมในการทำงาน ป้องกันสาธารณภัยในระดับชุมชนรากฐาน

๖.๒ สนับสนุนด้านการสังคมสงเคราะห์แก่ผู้ประสบภัย และดูแลช่วยเหลือเด็กกำพร้า คนพิการ และผู้สูงอายุในพื้นที่ประสบภัย

๖.๓ วางแผนและฟื้นฟูด้านสังคมและจิตใจให้แก่ผู้ประสบภัยและผู้ประสบปัญหาทางสังคม

๖.๔ สนับสนุนกิจกรรมด้านสังคมสงเคราะห์ เพื่อฟื้นฟูภายในศูนย์พักพิงชั่วคราว

๖.๕ รับผิดชอบในการเตรียมการและบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว

๗. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๗.๑ จัดทำฐานข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรมที่เป็นพื้นที่เสี่ยงภัยและพื้นที่ที่เกิดภัยในอดีต (กรมส่งเสริมการเกษตร กรมปศุสัตว์ กรมประมง กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม)

๗.๒ วางแผนและมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณภัย ด้านการเกษตร (สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมปศุสัตว์ กรมประมง กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมการข้าว กรมฝนหลวงและการบินเกษตร กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร)

๗.๓ พัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมและพื้นที่ชลประทานเพื่อลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย (กรมส่งเสริมการเกษตร กรมปศุสัตว์ กรมประมง กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และกรมวิชาการเกษตร)

๗.๔ ติดตามสถานการณ์ภัยและแจ้งเกษตรกรเพื่อเตรียมพร้อมรับสถานการณ์ (สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมปศุสัตว์ กรมประมง กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน และกรมการข้าว)

๗.๕ สำรวจและประเมินความเสียหายด้านการเกษตร เพื่อให้การช่วยเหลือตามระเบียบของทางราชการ (สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมปศุสัตว์ กรมประมง และกรมชลประทาน)

๗.๖ ปรับปรุง พื้นฟูพื้นที่เกษตรกรรม และพื้นที่ชลประทานที่ได้รับความเสียหายจากสาธารณภัย เพื่อให้เกษตรกรสามารถประกอบอาชีพได้ (กรมส่งเสริมการเกษตร กรมปศุสัตว์ กรมประมง กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม)

๗.๗ ปฏิบัติการฝนหลวงและบริหารจัดการน้ำเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษภัยและภัยแล้ง (กรมฝนหลวงและการบินเกษตร และกรมชลประทาน)

๗.๘ กำหนดแนวทางป้องกันและให้ความช่วยเหลือสัตว์เลี้ยง สัตว์เศรษฐกิจ และสัตว์งาน ไม่ให้ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัย (กรมปศุสัตว์ กรมประมง กรมหม่อนไหม และกรมการข้าว)

๘. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๘.๑ ประเมินสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพอากาศ สิ่งปกคลุมดิน ปริมาณน้ำฝน สถานการณ์น้ำ ข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน รวมทั้งข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัยและพื้นที่ที่เกิดภัยในอดีต พร้อมทั้งประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแจ้งเตือนประชาชน และเฝ้าระวังติดตามสถานการณ์

๘.๒ ประสานงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผน ควบคุม ป้องกันอันตรายจากสาธารณภัยประเภทต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น ไฟป่าและหมอกควัน ธรณีพิบัติภัย (ดินถล่ม แผ่นดินไหว สึนามิ และหลุมยุบ) และมลพิษต่างๆ เป็นต้น

๘.๓ วางแผน ปรับปรุง และพัฒนาแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม เพื่อลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

๘.๔ ปรับปรุง พื้นฟู แหล่งทรัพยากรธรรมชาติ สภาพแวดล้อม และเขตอุทยานที่ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยให้กลับสู่สภาพเดิม และไม่เสี่ยงต่อการเกิดภัย

๘.๕ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการเกิดสาธารณภัย รวมทั้งวางแผน ดำเนินการฟื้นฟูและรักษาสภาพแวดล้อมให้มีความสมดุลเหมาะสมต่อการดำรงชีวิตของประชาชนและสิ่งมีชีวิต

๘.๖ ควบคุมและป้องกันสัตว์ป่าและสัตว์อพยพที่ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัย

๙. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๙.๑ ดำเนินการให้มีระบบสื่อสารและโทรคมนาคมทั้งระบบสื่อสารหลัก ระบบสื่อสารรอง ระบบสื่อสารสำรอง ตลอดจนให้บริการฐานข้อมูลด้านสารสนเทศการสื่อสารให้สามารถใช้ได้ในทุกสถานการณ์ (สำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน))

๙.๒ สนับสนุนข้อมูลสถานะและการพยากรณ์อากาศ (กรมอุตุนิยมวิทยา) และสถิติเพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (สำนักงานสถิติแห่งชาติ)

๙.๓ ให้บริการฐานข้อมูลด้านการเตือนภัยและการสื่อสารในภาวะวิกฤต ตลอดจนสนับสนุนการใช้ระบบสื่อสารสำรอง

๙.๔ สนับสนุนอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ในการสื่อสาร การจัดช่องทางการสื่อสารสำรอง เพื่อใช้ในภาวะฉุกเฉิน และสนับสนุนกำลังคน เพื่อบริการติดต่อสื่อสารได้ตลอดระยะเวลาช่วงที่เกิดภัยและพื้นที่ภายนอก เพื่อให้การช่วยเหลือได้อย่างรวดเร็ว (บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน))

๙.๕ พัฒนาระบบสื่อสารเพื่อให้สามารถติดต่อสื่อสารได้ (บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด (มหาชน) บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน))

๑๐. กระทรวงพลังงาน

๑๐.๑ บริหารจัดการด้านก๊าซธรรมชาติในสถานะฉุกเฉินด้านพลังงาน (กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ และ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน))

๑๐.๒ บริหารจัดการด้านน้ำมันเชื้อเพลิงในสถานะฉุกเฉินด้านพลังงาน (กรมธุรกิจพลังงาน)

๑๐.๓ บริหารจัดการอนุรักษ์และประหยัดพลังงานในสถานะฉุกเฉิน ด้านพลังงาน (สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน และกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน)

๑๐.๔ บริหารจัดการด้านไฟฟ้าในสถานะฉุกเฉินด้านพลังงาน (สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย)

๑๐.๕ บริหารจัดการแผนรองรับในสถานะฉุกเฉินด้านพลังงานในภาพรวม (สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน)

๑๐.๖ จัดทำฐานข้อมูลแหล่งพลังงาน เพื่อใช้สนับสนุนการปฏิบัติงานของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ (สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ และกรมธุรกิจพลังงาน)

๑๐.๗ จัดหาทรัพยากรด้านพลังงานให้เพียงพอต่อความต้องการใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (กรมธุรกิจพลังงาน การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน))

๑๐.๘ สนับสนุนผู้เชี่ยวชาญด้านพลังงานเพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ กรมธุรกิจพลังงาน การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน))

๑๑. กระทรวงพาณิชย์

๑๑.๑ จัดทำทะเบียนฐานข้อมูลผู้ผลิต/ผู้นำเข้าสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นต่อการครองชีพ (กรมการค้าภายในและองค์การคลังสินค้า)

๑๑.๒ สนับสนุนการบรรเทาสาธารณภัย โดยประสานผู้ผลิต/ผู้นำเข้าสินค้าที่จำเป็นต่อการครองชีพ (กรมการค้าภายใน)

๑๑.๓ จัดระบบการปันส่วนและกำหนดมาตรการควบคุมราคาสินค้าและบริการขณะเกิดภัย (กรมการค้าภายใน)

๑๑.๔ กำหนดมาตรการกำกับดูแลราคาสินค้าและปริมาณสินค้า เพื่อการจัดหาสินค้าที่จำเป็นในขณะเกิดสาธารณภัยและป้องกันปรามการฉวยโอกาสกักตุนสินค้าหรือขึ้นราคาสินค้าซ้ำเติมผู้บริโภค โดยมีการกำกับดูแลทั้งต้นทางและปลายทาง (กรมการค้าภายใน)

๑๑.๕ ติดตามสินค้าที่เป็นพืชผลการเกษตรในพื้นที่ประสบภัย รวมทั้งสำรวจและประเมินความเสียหาย (กรมการค้าภายใน)

๑๑.๖ ประสานผู้ผลิต/ ผู้นำเข้า เพื่อส่งสินค้าเข้าแต่ละพื้นที่ให้เพียงพอกับความต้องการ โดยเฉพาะพื้นที่ประสบภัย และให้จำหน่ายในราคาปกติ (กรมการค้าภายใน)

๑๒. กระทรวงมหาดไทย

๑๒.๑ สั่งการและประสานให้จังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่ที่ได้รับผิดชอบ และพื้นที่ข้างเคียงหรือเมื่อได้รับการร้องขอ

๑๒.๒ ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร กฎหมายว่าด้วยการขุดดินและถมดิน กฎหมายว่าด้วยการควบคุมกิจการการค้าอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือความผาสุกแห่งสาธารณชนและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๑๓.๓ ดำเนินการตามมาตรการด้านผังเมืองเพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๑๓.๔ ประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยเพื่อสามารถช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑๒.๕ อำนวยความสะดวกและประสานการปฏิบัติการจัดการสาธารณภัยและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยฟื้นฟูและบูรณะสภาพพื้นที่ประสบภัยในกรณีที่เกิดสาธารณภัยขนาดใหญ่ที่มีผลกระทบรุนแรงกว้างขวาง

๑๒.๖ ส่งเสริมและรักษาความมั่นคงภายใน ความสงบเรียบร้อย และให้มีบริการประชาชนในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ

๑๒.๗ ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยการประกาศเขตให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน เขตพื้นที่จังหวัดประกาศโดยผู้ว่าราชการจังหวัด และเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครประกาศโดยอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๑๓. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางของรัฐในการดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศ ตามมาตร ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยมีหน้าที่ดังนี้

๑๓.๑ จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เสนอคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เพื่อขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี

๑๓.๒ จัดให้มีการศึกษาวิจัยเพื่อหามาตรการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพ

๑๓.๓ ปฏิบัติการ ประสานการปฏิบัติ ให้การสนับสนุน และช่วยเหลือหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาคเอกชน ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๑๓.๔ ให้การสงเคราะห์เบื้องต้นแก่ผู้ประสบภัย ผู้ได้รับภัยอันตราย หรือผู้ได้รับความเสียหายจากสาธารณภัย

๑๓.๕ แนะนำ ให้คำปรึกษา และอบรมเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแก่หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาคเอกชน

๑๓.๖ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับ

๑๔. กระทรวงยุติธรรม

๑๔.๑ ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ และให้ความรู้แก่ประชาชนทางกฎหมายเกี่ยวกับการเรียกร้องสิทธิ และการคุ้มครองสิทธิตามกฎหมาย (กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม สำนักงานยุติธรรมจังหวัด)

๑๔.๒ สนับสนุนผู้เชี่ยวชาญด้านนิติวิทยาศาสตร์เมื่อได้รับการร้องขอ (สถาบันนิติวิทยาศาสตร์)

๑๔.๓ สนับสนุนกำลังแรงงานในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (กรมคุมประพฤติและกรมราชทัณฑ์)

๑๕. กระทรวงแรงงาน

๑๕.๑ จัดเตรียม จัดหาแรงงานที่มีความรู้ทางเทคนิค เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๑๕.๒ ให้การศึกษา อบรม และฝึกฝนแรงงานในสถานประกอบการ เพื่อความปลอดภัยในการทำงาน และสามารถป้องกันและรักษาความปลอดภัยในสถานประกอบการของตนเอง (กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน)

๑๕.๓ สำรวจ จัดเตรียม จัดหา โดยการเรียกร้องเกณฑ์จ้างหรือเช่าเครื่องมือเครื่องใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๑๕.๔ ตรวจสอบข้อมูลแรงงานที่ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยเพื่อให้การช่วยเหลือด้านคุ้มครองและเรียกร้องสิทธิที่พึงได้ตามกฎหมายแรงงาน (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน)

๑๕.๕ ฝึกอบรมและจัดหางานให้ผู้ประสบภัย (กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน)

๑๕.๖ จัดหน่วยให้บริการด้านประกันสังคมแก่แรงงานที่ประสบภัย (สำนักงานประกันสังคม)

๑๖. กระทรวงวัฒนธรรม

๑๖.๑ จัดทำฐานข้อมูลโบราณสถานที่สามารถใช้เป็นจุดอพยพ/ ศูนย์พักพิงชั่วคราวหรือสถานที่อำนวยความสะดวกแก่การปฏิบัติงานของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ (กรมศิลปากร)

๑๖.๒ จัดเตรียมพื้นที่โบราณสถานที่สามารถใช้เป็นจุดอพยพ/ ศูนย์พักพิงชั่วคราว หรือสถานที่อำนวยความสะดวกแก่การปฏิบัติงานของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ (กรมศิลปากร)

๑๖.๓ พื้นพุทธมณฑลสถาน (ยกเว้นวัดและมัสยิด) โบราณสถาน โบราณวัตถุที่เสียหายจากสาธารณภัยให้กลับคืนสู่สภาพเดิม (กรมการศาสนา และกรมศิลปากร)

๑๗. กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๑๗.๑ ศึกษา ค้นคว้า และวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ และสถาบันเทคโนโลยีนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน))

๑๗.๒ ให้บริการข้อมูลดาวเทียมสำรวจทรัพยากร ข้อมูลภูมิสารสนเทศ และข้อมูลจากเรดาร์ชายฝั่งเพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (สำนักพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน))

๑๗.๓ สนับสนุนองค์ความรู้และเทคโนโลยีเกี่ยวกับการจัดการสาธารณภัย (สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ สถาบันเทคโนโลยีนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน) สำนักพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) และสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน))

๑๘. กระทรวงศึกษาธิการ

๑๘.๑ พัฒนาหลักสูตรการเรียน การสอนเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทุกระดับชั้น ตั้งแต่การศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับชั้นอุดมศึกษา

๑๘.๒ ส่งเสริมหน่วยงานการศึกษาให้มีบทบาทในการช่วยเหลือ/สนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๑๘.๓ ส่งเสริมให้ความรู้และการสร้างจิตสำนึกแก่นักเรียน นักศึกษา และประชาชนให้มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๑๘.๔ สนับสนุนบุคลากรด้านการศึกษา เช่น ลูกเสือและเนตรนารี เป็นต้น เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่

๑๘.๕ สำรวจและจัดทำฐานข้อมูลสถานศึกษาเพื่อใช้เป็นศูนย์พักพิงชั่วคราว

๑๙. กระทรวงสาธารณสุข

๑๙.๑ จัดเตรียมความพร้อมสถานพยาบาลทุกระดับในการรับมือกับสาธารณภัย รวมถึงพัฒนาบุคลากรสาธารณสุขและอาสาสมัครให้มีความรู้และทักษะ พร้อมทั้งจะปฏิบัติงานเมื่อเกิดสาธารณภัย และป้องกันตนเองจากภัยที่เกิดขึ้นขณะปฏิบัติงาน

๑๙.๒ จัดหาและจัดเตรียมสำรองทรัพยากรทางการแพทย์และสาธารณสุข รวมถึงการพัฒนาทีมปฏิบัติการฉุกเฉินทางการแพทย์ในภาวะฉุกเฉินในระดับต่างๆ ที่พร้อมปฏิบัติการช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถใช้ประโยชน์ได้ทันทีเมื่อเกิดสาธารณภัย ได้แก่ ทีม Mini MERT ระดับอำเภอ ทีม MERT (Medical Emergency Response Team) ระดับจังหวัด ทีมเฝ้าระวังสอบสวนโรคเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) เป็นต้น

๑๙.๓ จัดให้มีและพัฒนาระบบสื่อสารเพื่อการประสานงานและสั่งการภายในและภายนอกกระทรวงสาธารณสุข รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคเอกชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑๙.๔ พัฒนาระบบฐานข้อมูลผู้เชี่ยวชาญทางการแพทย์และสาธารณสุข รวมทั้งเครื่องมือทางการแพทย์และเวชภัณฑ์ของภาครัฐและเอกชน

๑๙.๕ เป็นหน่วยงานหลักด้านการแพทย์และสาธารณสุขรับผิดชอบในการตอบสนองต่อสาธารณภัย โดยประสานและจัดการให้มีผู้บัญชาการเหตุการณ์ด้านการแพทย์และสาธารณสุข (Public Health & Medical Incidence Commander) รวมทั้งจัดให้มีศูนย์ปฏิบัติการด้านการแพทย์และสาธารณสุขในระดับต่างๆ (Public Health Emergency Operation: PHEOC)

๑๙.๖ ประสานและสั่งการหน่วยงานสังกัดและหน่วยงานในกำกับของกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่ สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ (สพฉ.) สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) องค์การเภสัชกรรม (GPO) เป็นต้น พร้อมทั้งประสานความร่วมมือหน่วยงาน เครือข่าย ภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น โรงพยาบาลในสังกัดมหาวิทยาลัย โรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย โรงพยาบาลเอกชน มูลนิธิ อาสาสมัครต่างๆ เป็นต้น

๑๙.๗ ประสานการระดมสรรพกำลังและทรัพยากรด้านการแพทย์และสาธารณสุขแบบบูรณาการ (Integrated resource management) จากทุกภาคส่วน

๑๙.๘ จัดให้มีการรักษาพยาบาลฉุกเฉิน (Emergency Care System) ครอบคลุมการแพทย์ฉุกเฉินก่อนถึงโรงพยาบาล (Emergency medical services : EMS) การรักษาพยาบาลฉุกเฉินที่โรงพยาบาล (Emergency Care in hospital) การส่งต่อ (Interhospital care) และจัดระบบเครือข่ายบริการด้านการแพทย์และสาธารณสุขสนับสนุนการปฏิบัติงานทั่วประเทศ

๑๙.๙ จัดให้มีระบบฐานข้อมูลและความเสียหายทางด้านการแพทย์และสาธารณสุข และการรายงานผลอย่างถูกต้องและรวดเร็ว

๑๙.๑๐ กำกับให้มีการคงสภาพและประคับประคองระบบบริการ ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ครอบคลุมทุกมิติ ได้แก่ มิติด้านการดูแลสุขภาพจิตใจ การอนามัยแม่และเด็ก การป้องกันและควบคุมโรค

การรักษาพยาบาล การเฝ้าระวังโรคติดต่อ ตลอดจนการเข้าถึงบริการด้านการแพทย์และสาธารณสุขของผู้ประสบภัยได้อย่างทั่วถึงในทุกพื้นที่ของประเทศ

๑๙.๑๑ พัฒนาระบบการบริการด้านการแพทย์และสาธารณสุข รวมถึงฟื้นฟูสภาพจิตใจ สังคม และวิถีชีวิตของผู้ประสบภัย และผู้เกี่ยวข้องให้กลับคืนสู่ภาวะปกติโดยเร็ว

๑๙.๑๒ จัดให้ความรู้แก่ประชาชนและชุมชนในด้านการป้องกัน การรักษาพยาบาลเบื้องต้น การสุขาภิบาล และอนามัยสิ่งแวดล้อมเพื่อให้สามารถช่วยตนเองและผู้อื่นได้

๑๙.๑๓ พัฒนาให้มีระบบการพยากรณ์โรค (Prognosis) และการแจ้งเตือนภัย (Warning system) พร้อมทั้งมีการกระจายข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑๙.๑๔ พัฒนาวิชาการและองค์ความรู้ด้านเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค และเผยแพร่ให้ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวปฏิบัติ

๒๐. สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ

๒๐.๑ สนับสนุนงานด้านการแพทย์ฉุกเฉินแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒๐.๒ สนับสนุนหน่วยงานที่จัดทำข้อมูลผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิตจากภัยที่เกิดขึ้น

๒๐.๓ จัดทำมาตรฐาน หลักเกณฑ์ เกณฑ์ และวิธีปฏิบัติการฉุกเฉินตามมาตรฐานในระบบการแพทย์ฉุกเฉิน

๒๐.๔ สนับสนุนให้มีระบบปฏิบัติการฉุกเฉิน และพัฒนาระบบสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติการฉุกเฉิน

๒๐.๕ ศึกษา ค้นคว้า วิจัยและพัฒนา รวมถึงเผยแพร่ความรู้การแพทย์ฉุกเฉิน

๒๐.๖ จัดให้มีการศึกษาและฝึกอบรมการปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์ฉุกเฉิน

๒๐.๗ ประสานงาน ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติการฉุกเฉิน

๒๑. กระทรวงอุตสาหกรรม

๒๑.๑ กำหนดมาตรฐานและกำกับดูแลการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม สินค้าชุมชน ที่อยู่ในความรับผิดชอบให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพตามที่กฎหมาย กฎ ระเบียบและวิธีการอื่นที่กำหนด

๒๑.๒ จัดทำแผนการจัดการสาธารณภัยให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

๒๑.๓ สนับสนุนข้อมูลและผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการสารเคมีและวัตถุอันตราย เพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๒๑.๔ จัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรของแหล่งอุตสาหกรรม เพื่อใช้สนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๒๑.๕ ให้ความช่วยเหลือภาคอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัย

๒๒. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๒๒.๑ รักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของประชาชนในพื้นที่ประสบภัยและพื้นที่ใกล้เคียง

๒๒.๒ ควบคุมและบังคับใช้กฎหมายเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา

๒๒.๓ ปฏิบัติหน้าที่ด้านการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล การจัดการศพ การติดตามผู้สูญหาย และการส่งกลับ

๒๒.๔ จัดระบบจราจรในพื้นที่ประสบภัยและพื้นที่ใกล้เคียง

๒๒.๕ จัดชุดเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญพิเศษสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เช่น ชุดกู้ภัย ชุดสุนัขค้นหา ชุดเก็บกู้ และทำลายวัตถุระเบิด เป็นต้น

๒๒.๖ สนับสนุนกำลังเจ้าหน้าที่ เครื่องมือ อุปกรณ์ และยานพาหนะ แก่กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่

๒๓. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

๒๓.๑ จัดทำฐานข้อมูลวัดที่สามารถใช้เป็นจุดอพยพ/ ศูนย์พักพิงชั่วคราว หรือสถานที่อำนวยความสะดวกแก่การปฏิบัติงานของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่

๒๓.๒ จัดเตรียมพื้นที่วัดที่สามารถใช้เป็นจุดอพยพ/ ศูนย์พักพิงชั่วคราว หรือสถานที่อำนวยความสะดวกแก่การปฏิบัติงานของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่

๒๓.๓ พื้นปูพระนอนวัดที่เสียหายจากสาธารณภัยให้กลับสู่สภาพปกติหรือดีกว่าเดิม

๒๔. มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ในพระบรมราชูปถัมภ์

๒๔.๑ ให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยที่เกิดขึ้นทั่วประเทศ

๒๔.๒ ให้การสงเคราะห์ด้านการศึกษา ทุนการศึกษา และเด็กกำพร้าหรืออนาถาที่ครอบครัวประสบสาธารณภัย

๒๔.๓ ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทั่วประเทศ

๒๔.๔ ให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือและบรรเทาแก่ประชาชนที่ได้รับความทุกข์ยากเดือดร้อน

๒๕. สภากาชาดไทย

๒๕.๑ จัดเตรียมโลหิต ยา เวชภัณฑ์ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ตลอดจนเครื่องอุปโภคบริโภค เพื่อใช้ในการบรรเทาทุกข์และสงเคราะห์ผู้ประสบภัย

๒๕.๒ ผูกอบรมเจ้าหน้าที่ สมาชิกสภากาชาดไทย อาสาสมัคร เหล่ากาชาดจังหวัด และประชาชน เพื่อเตรียมพร้อมรับสาธารณภัย รวมถึงให้ความรู้เกี่ยวกับการปฐมพยาบาลและการสาธารณสุข เพื่อให้สามารถช่วยเหลือตนเองและผู้อื่นได้เมื่อประสบภัย

๒๕.๓ บรรเทาทุกข์ผู้ประสบภัยขณะเกิดเหตุและหลังเกิดเหตุด้วยการบริการทางการแพทย์ ทั้งการรักษาพยาบาล ป้องกันโรค และสงเคราะห์เครื่องอุปโภคบริโภค ตลอดจนอุปกรณ์และบริการอื่นๆ ตามความจำเป็นของผู้ประสบภัย

๒๕.๔ ติดต่อและประสานความร่วมมือกับสภากาชาดประเทศต่างๆ ผ่านคณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศ และสหพันธ์กาชาดและสภาเสี้ยววงเดือนแดงระหว่างประเทศ

๒๖. สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

ควบคุม กำกับ ดูแล การใช้คลื่นความถี่วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ เพื่อสนับสนุนการจัดการสาธารณภัย เมื่อได้รับการประสานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒๗. องค์การสาธารณกุศล มูลนิธิ และภาคเอกชน

๒๗.๑ สนับสนุนกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติหรือกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่

๒๗.๒ สนับสนุนการจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๒๗.๓ ร่วมปฏิบัติงานตามที่มีผู้อำนวยการมอบหมายตามขีดความสามารถและทรัพยากร